

Supplement til H. Siebke's Enumeratio insectorum Norvegicorum Fasciculus I—II (Hemiptera, Orthoptera & Coleoptera).

Af

W. M. Schøyen.

(Fremlagt i Mødet den 21 Februar).

Forinden afdøde Konservator H. Siebke i 1874 paabegyndte Udgivelsen af sin „*Enumeratio insectorum Norvegicorum*“, eiede vi som bekjendt ingen samlet videnskabelig Fortegnelse over, hvad de entomologiske Forskninger her i Landet har bragt for Dagen. Saa meget fortjenstfuldere var derfor ogsaa Udgivelsen af et saadant Værk, hvorigjennem altsaa det første samlede Overblik over vor Insekta fauna kan erholdes, og det er kun at beklage, at Udgiveren, der havde det alsidigste Kjendskab til vore Insekter og deres Udbredelse, erhvervet gjennem saa mangeaarige Studier og Reiser i Landets forskjellige Dele, ikke fik Anledning til at fuldføre sit Arbeide¹⁾. Saa faa Dyrkere som den entomologiske Videnskab

¹⁾ En ganske anden og eiendommelig Opsatning sees imidlertid Udgiveren af „Zoological Record“ for 1875 at have, idet han af Siebkes Coleopterfortegnelse har leveret en Anmeldelse af en saadan Art (a. St. p. 274), at den neppe bør gaa upaatalt hen. Saa langt fra at indse, at der gjennem dette Værk for første Gang foreligger en samlet Fortegnelse over, hvad for Arter Norge eier og hvad man kjender angaaende deres lokale Udbredelse hos os, fortæller han sit Publikum, at Siebkes Arbeide ikke indeholder et Gran andet, end hvad der staar hos Gyllenhal, og giver tilbedste den mærkelige Karakteristik af samme, at det kun er: „Gyllenhal arranged according to Thomson“ (sic!), — som om der i Gyl.-Vid.-Selsk. Forh. 1879. No. 3.

imidlertid hos os hidtil har haft, og saa vidtstrakt og mærkværdig rigt paa de mest afvexlende og for største Dele endnu enten aldeles ikke eller dog kun saare ufuldstændigt undersøgte Lokaliteter som vort Land er, kan dog naturligvis en saadan Fortegnelse ikke for Tiden paa langt nær blive at anse for fuldstændig. Inden vi kommer saa vidt at erholde en saadan (ikke blot udvisende Antallet af vore Insekarter, men ogsaa deres lokale Udbredelse og Forekomst m. v.), vil der endnu gennem lange Tider være fuldt op at gjøre, meget Materiale at samle og mangfoldige Huller at udfylde. Mod dette Maal kan hver enkelt kun arbeide stykkevis. Af saa meget større Vigtighed bliver det da, at Enhver yder sin Skjærv

lenhals *Insecta Svecica* findes nogensomhelst Oplysning om Billernes Forekomst i Norge! Af endel forekommende Trykfeil — visselig meget beklagelige, men alene foraarsagede derved, at Trykningen foregik under Siebkes sidste Sygdom og tildels efter hans Død — slutter han uden videre, at Siebke har været „quite incompetent for the work“, hvorhos han endog debiterer den Uefterrettelighed, at de fleste af Feilene gjentages, hvilket skal vise, at det ikke er Trykfeil, — medens dog Sandheden er den, at ialfald ingen af de Feil, han fremhæver som Prøver, er gjentaget (*Odontophagus* p. 70 = *Onthophagus* p. 192, *Chlonius* p. 65 = *Chloenius* p. 103, *Merobia* p. 72 = *Necrobia* p. 238!). Videre lægger han Siebke til Last de „incoherente“ Familienavne, som Thomson har brugt i sit Værk: Skandinaviens Coleoptera, hvilket Siebke har fulgt, etc. Naar endelig Hr. Anmelderen nævner som Absurditeter, at Siebke omtaler *Platyrhinus* som forekommende paa Birk og *Anisotoma ovalis* paa Blomsterne af Karve, lykkes det ham kun at godtgjøre sin egen Uvidenhed. At baade *An. ovalis*, *dentipes* o. fl. ofte findes paa Blomsterne af forskjellige Skjærmplanter, f. Ex. *Chærophylum*, *Anthriscus* og *Carum*, er sikkert nok, — og hvad *Platyrhinus* angaaer, da er dens Forekomst paa Birk et saa vel kjendt Faktum, bl. a. omtalt baade af Gyllenhal og Thomson, at det i Sandhed er paafaldende af en Coleopterolog at vise sig aldeles uvidende herom. Det være forsvrigt langt fra mig ikke at ville erkjende Ufuldkommenhederne Manglerne og ved det foreliggende Arbeide, men Anmeldelser af en saadan Beskaffenhed maa paa det bestemteste tilbagevises, og Siebke var, omendskjønt ikke specielt Coleopterolog, dog en saa dygtig Entomolog og har gjort saa meget for denne Videnskab hos os, at det er med den største Indignation, vi her se hans Navn efter hans Død behandlet paa en saa letfærdig Maade.

En ligesaa honnet Behandling har den samme Hr. Anmelder (a. St. p. 267) ladet mit af Folkeoplysnings-Selskabet udgivne lille Skrift om skadelige Insekter

og efter Evne bidrager sit til at fuldstændiggjøre og supplere de Fortegnelser, vi altsaa nu har at bygge videre paa.

Som en Begyndelse i denne Retning leveres herved nærværende Supplement til de først udkomne to Bind af Siebkes „Enumeratio“, omhandlende *Hemiptera*, *Orthoptera* og *Coleoptera*, hvilket det er Meningen senere at fortsætte, alt eftersom Leilighed dertil maatte tilbyde sig. Jeg har troet her ikke at burde indskräne mig til at anføre kun saadanne Arter, der ikke findes optagne i Siebkes Arbeide, men ogsaa for øvrige Arters Vedkommende ved samme Leilighed at burde tilføie saadanne nye Findesteder, der i nogen Grad kunne bidrage til at fuldstændiggjøre eller udvide Kjendskabet til deres lokale Udbredelse i Landet. Det er vistnok saa, at den mere detaljerede Opgave over Arternes Forekomst vel egentlig burde være de mindre Lokalfaunaer overladt, medens en Fortegnelse over det hele Lands Insektafauna til Undgaaelse af for stor Vidtløftighed helst kun i store Træk bør angive Arternes Udbredelse inden Landets Grænser. Men i Følelsen af de hidtil hos os foretagne Un-

blive tildel. Uanseet det lidet motiverede i ligeoverfor et engelsk Publikum at give sig af med at recensere et udelukkende for norske Landmænd beregnet populært Skrift af denne Art, som aldeles Ingenting har med det engelske Publikum at skaffe, røber hans Udtalelser ogsaa her kun liden Samvittighedsfuldhed, ved Siden af en paafaldende Mangel paa Evne til Forstaelse. Af Hr. Anmelderens besynderlige Bemærkning angaaende min Omtale af den af *Vibrio tritici* foraarsagede Sygdom paa Hveden og de under samme citerede Benævnelser „Peberbrand“ eller „Peberkorn“ fremgaar saaledes, at han ikke skjønner, at jeg har meddelt de i England brugelige Benævnelser i norsk Oversættelse (hvad der dog maatte antages at være forstaaeligt selv for den tarveligste Opfatning, eftersom Navnene ere satte med gothiske Typer), — ifald han da ikke skulde være uvindende om, at Sygdommen virkelig i England er kjendt under de tilsvarende Navne, for hvilket Tilfælde jeg skal henvisse saavel til Wm. Johnson Cuthberth: „British Husbandry“ som til H. Stephens: „The Book of the Farm“, Morton: „Cyclopædia of Agriculture“ etc. Kjender han ikke dette Faktum, er det kun hans egen Feil. — Hvad der efter disse Prøver paa Gehalten i hans Kritik berettiger ham til at tale om Inkompentence hos Andre, formaar jeg ikke at indse. Meget mere forekommer det mig, at der her kunde være fuld Grund til at gjøre Brug af hans egne galante Udtryk ved at betegne Recensioner „of this class“ som „worse than useless“.

dersøgelsers Utilstrækkelighed til at levere et paalideligt og brugbart Materiale i denne Henseende har jeg ligesom Siebke troet, at det indtil videre er bedst — navnlig her, hvor det netop gjælder at supplere Siebkes Anførsler — at antegne hver enkelt Lokalitet, hvad der ogsaa tør antages i flere Henseender at kunne være af Interesse, ikke alene for den lokale Udbredelse af Arterne i og for sig, men ogsaa specielt med Hensyn til Spørgsmaalet om deres Afhængighed af Klima, Jordbund etc., hvilket først ved en nøjagtig Sammenstilling af Arternes hele Udbredningskreds kan bringes til fuld Klarhed.

Ved Udarbeidelsen af dette Supplement har jeg benyttet saavel endel tidlige Skrifter angaaende Norges Insekter, der sees ikke at have været kjendte eller paaagtede af Siebke, som hvad der senere er blevet offentliggjort, samt derhos ved Siden af egne Iagttagelser tillige det i senere Tider af flere andre Samlere sammenbragte Materiale. Af tidlige Skrifter maa først nævnes Provst H. Strøms „Beskrivelse over norske Insekter“, indeholdt i det Trondhj. Selsk. Skrifter III—IV (1765 og 1768), samt det Kjøbenh. Selsk. Skr. IX—X (1761—69) og Kgl. Danske Vid. Selsk. Skr. I—III (1781—88). I disse navnlig for sin Tid særdeles fortjenstfulde og hidtil altfor lidet paaagtede Afhandlinger opregner Forfatteren, overalt ledsagede af korte Beskrivelser, et betydeligt Antal Insekter af de forskjellige Ordener — foruden Krebsdyr, Orme etc. — hovedsagelig fra Søndmør, dels under de Linnéiske Navne og dels beskrevne som nye under egne Navne. Beklageligvis existerer ikke længer hans til Grund for Beskrivelserne liggende Samling af Insekter, saaledes at det i mange Tilfælde ikke er muligt at afgjøre, hvilken Art der er ment. Alt, hvad der imidlertid med nogen Sikkerhed har kunnet tydes efter de givne Beskrivelser, er medtaget i nærværende Supplement. Dernæst kommer Sognepræst S. C. Sommerfelts Fortegnelse over Insekter, fundne i Saltdalen, i hans „Physisk-oeconomisk Beskrivelse over Saltdalen“, indeholdt i det Kgl. Norske Vid. Selsk. Skr. II (1824—27), — samt endelig de af Doktorerne Staudinger og Wocke under deres lepidopterologiske Reise til Finmarken 1860 gjorte Indsamlinger af Coleoptera, bearbeidede i Stett. Ent. Zeit. 1862 af Dr. G. W. Schneider og senere

for største Delen paany undersøgte og omhandlede i samme Tidskrift 1866 af L. v. Heyden.

Senere end Siebkes Arbeide er i Thomsons „Opuscula Entomologica“ beskrevet et Par for Videnskaben nye Coleoptera, fundne her i Landet, hvorhos Hr. Konservator V. Storm i Trondhjem i Kgl. Norske Vid. Selsk. Skr. 1875—76 har offentliggjort en Fortegnelse over endel i det Trondhjemske fundne Coleoptera, hvilke ogsaa her ere medtagne, tilligemed de væsentligste af mine Fund blandt de her omhandlede Ordener under de sidste Par Aars Reiser til Gudbrandsdalen, Dovrefjeld og Finmarken (smlgn. „Bidrag til Gudbrandsdalens og Dovrefjelds Insekta fauna“ i Nyt Mag. f. Naturv. XXIV).

For Hemipternes og Orthopternes Vedkommende har jeg derhos af Hr. Overretssagfører Grimsgaard i Sarpsborg erholdt en Fortegnelse over hans Fund der i Omegnen, og for Coleopternes har jeg navnlig i botanisk Gartner Moes righoldige Samling forefundet en stor Mængde for vor Fauna nye Arter, indsamlede hovedsageligt i Omegnen af Kristiania, bl. a. en hel Del Aleochariner og andre vanskelige smaa Coleoptera, bestemte af Thomson. Endel Arter fra Sydvaranger har jeg modtaget fra Hr. Sognepræst Sandberg dersteds, ligesom ogsaa Dhrr. Konservator J. Sp. Schneider i Tromsø, Cand. min. T. Münster og Stud. real. T. Helliesen velviligen have meddelt mig Fortegnelser over sine i Løbet af de sidste Aar gjorte Fund af Coleoptera til Brug for dette Arbeide, hvorfor herved aflægges min forbindligste Tak.

Det er herved, som det vil sees, blevet mig muligt at kunne supplere Siebkes Fortegnelser — foruden med en hel Del nye Lokaliteter for allerede før som norske kjendte Arter — med 12 Hemiptera, 1 Orthopter og 290 Coleoptera. Disse nye tilkomne Arter ere til Forskjel fra de øvrige fremhævede ved fortløbende Nummere, hvorhos kan mærkes, at der overalt kun for de af disse Arters Vedkommende, hvorom Intet tidlige kan erfares at være offentliggjort angaaende deres Forekomst her i Landet, er tilføjet „ny for Faunaen“, medens dette er undladt, hvor deres Forekomst her andetsteds har været Gjenstand for Offentliggørelse enten før eller senere end Siebkes Fortegnelser.

Ad Fasciculum I.

Hemiptera.

Pag. 2.

Aeliodes inflexa: Lillehammer 25de Juni 1877 (ipse).

Strachia oleracea: alm. overalt i det søndenfjeldske, hvor den flere Steder ofte ved sin Mængde opträder skadeligt i Haverne paa Kaal, Levkøier etc., f. Ex. i Odalen, Næs paa Romerike m. fl. Steder. — Ved Sarpsborg saavel Hovedformen som var. β Fall. (Grimsgaard).

Pentatoma baccarum: Sarpsborg (Grimsgaard). Ringebo og Fron Juni 1877 (ipse); hyppig overalt.

P. juniperinum: Sarpsborg (Grimsgaard); Søndmør (H. Strøm).

P. prasinum: Søndmør (H. Strøm).

Pag. 3.

Tropicoris rufipes.

Acanthosoma griseum: Ringebo og Fron alm. (ipse).

A. lituratum.

A. hæmorrhoidale: Odalen (ipse).

Picromerus bidens.

Syromastes marginatus: Odalen (ipse).

Pag. 4.

Terapha hyoscyami: Sarpsborg (Grimsgaard); Lillehammer, Ringebo og Odalen (ipse).

Pag. 5.

1. *Lygaeus equestris* L.: Søndmør (H. Strøm).

Homalodema abietis: Søndmør (H. Strøm); alm. i Odalen (ipse).

Pachymerus pini: Odalen (ipse); Sarpsborg (Grimsgaard).

2. *P. lynceus* Fabr.: ny for Faunaen; fundet ved Sarpsborg Juli 1866 og Sept. 1876 (Grimsgaard).

Pag. 6.

P. agrestis, plebeius & erraticus: Alten (Staudinger & Wocke).

Nysius thymi: Bosekop i Alten (Staudinger & Wocke); Sarpsborg (Grimsgaard).

Pag. 7.

Nabis ferus.

Pag. 8.

Miris laevigatus.

M. dolabratus: Søndmør (H. Strøm),
Odalen (ipse).

Phytocoris ulmi.

Pag. 9.

Deræocoris fulvomaculatus.

Pag. 10.

D. bipunctatus: Ringebo og Fron 1877 (ipse).

D. roseomaculatus, striatus (Søndmør: H. Strøm) & *rugicollis*: Sarpsborg (Grimsgaard).

Pag. 11.

Lygus pratensis & pabulinus: Sarpsborg (Grimsgaard).

L. campestris: Søndmør (H. Strøm).

Pag. 13.

Poeciloscytes unifasciatus: Ringebo 1877 (ipse).

Rhopalotomus ater med var. β Fall.: Sarpsborg (Grimsgaard).

Pag. 14.

Stiphrosoma leucocephala & Globiceps flavomaculatus: Sarpsborg (Grimsgaard).

Pag. 21.

Salda saltatoria: Søndmør (H. Strøm); Bosekop i Alten (Staudinger & Wocke).

Anthocoris nemorum: Sarpsborg (Grimsgaard).

Pag. 22.

Acanthia lectularia & Monanthia cardui: Sarpsborg (Grimsgaard).

An m. Sommerfelt nævner som fundet i Saltdalen en *Acanthia atra*; hvad for en Art hermed er ment, ser jeg mig ikke i stand til at afgjøre.

Pag. 23.

Aradus lugubris: Sarpsborg (Grimsgaard); Alten (Staudinger & Wocke).

3. *A. depressus* Fabr.: fundet i Alten af Staudinger & Wocke.

Pag. 24.

Hydrometra rufoscutellata: Odalen (ipse).*H. lacustris*: Sarpsborg (Grimsgaard).*Nepa cinerea*: Kristiania (Grimsgaard); Odalen (ipse).*Notonecta glauca*: Sarpsborg (Grimsgaard); Odalen (ipse).

Pag. 25.

N. lutea: Sarpsborg (Grimsgaard); Odalen (ipse).

Corisa Geoffroyi & *dentipes*: NB.! Ifølge J. Sahlberg: „*Synopsis Amphibicorisarum et Hydrocorisarum Fenniae*“ (Sällsk. Pro Fauna et Flora Fenn. Förhandl. 1875) er *C. Geoffroyi* Leach og *C. dentipes* Thoms. en og samme Art, medens den af Thomson i Opusc. Ent. 1. 28. 1 under Navnet *C. Geoffroyi* (synonym med *C. striata* Fall.) beskrevne ikke er Leach's Art. *C. Sahlbergii*: Sarpsborg (Grimsgaard).

(?) *C. sodalis* Dougl. & Scott.? (forte var. *C. præustæ* Fieb.): Juli 1877 fandt jeg i et Vand ved Fokstuen paa Dovrefjeld et Explr. af en Corisa, der af Docent J. Sahlberg bestemtes som her anført. Indtil videre faar denne Art blive at anse for tvivlsom for vor Fauna, skjønt det er sandsynligt, at den vil findes.

Pag. 26.

Aphrophora alni: Sarpsborg (Grimsgaard).

Pag. 27.

Philænus spumarius: Søndmør (H. Strøm); Sarpsborg (Grimsgaard). Udbredt i en Mangfoldighed af Varieteter overalt.

Pag. 28.

4. *Pholetæra rustica* Fall.: Sarpsborg 2den Juni 1867 ♂♀ (Grimsgaard); ny for Faunaen.5. *P. histrionica* Fall.: Sarpsborg 16de Aug. 1867 og 14de Aug. 1874 ♂♀ (Grimsgaard); ny for Faunaen.*Euacanthus interruptus*: Søndmør (H. Strøm); Sarpsborg (Grimsgaard).*Pediopsis flavigollis*: Søndmør (H. Strøm).6. *Jassus fruticola* Fall.: Sarpsborg 30te Juli 1866 og 27de Juli 1872 (Grimsgaard); ny for Faunaen.

Pag. 29.

Pediopsis virescens: Sarpsborg (Grimsgaard).

Pag. 30.

Idiocerus populi: Søndmør (H. Strøm); Sarpsborg (Grimsgaard).

Pag. 38.

Acocephalus bifasciatus: Sarpsborg (Grimsgaard).

Pag. 41.

Psylla nebulosa: NB.! Tilhører ikke Slægten *Psylla*, men derimod *Aphalara* p. 43; bliver saaledes at opføre som No. 5 af vore Aphalara-Arter.

Pag. 50.

7. *Chermes abietis* L.: begge Former, eller muligens Arter, — *coccineus* Ratz. (*strobilobius* Kaltb.) og *viridis* Ratz. — forekomme hyppig overalt i det søndenjeldske paa yngre vannetrevne, af Havnefæ forbide eller paa anden Maade i Væxten tilbagesatte Granbusker, hvorpaa de frembringe de bekjendte „Granæbler“. *C. coccineus* er den i størst Mængde optrædende Form.

C. laricis: Odalen og Aas ved Drøbak paa Larix (ipse).8. *Heliothrips hæmorrhoidalis* Bouché: paa forskjellige Planter i Tøiens Drivhuse. Indført Art.9. *Aspidiotus populi* Bouché: særdeles hyppig paa Stammer og Grene af *Populus tremula*, fornemmelig yngre Trær, saavel i Kristiania Omegn som i Odalen, Gudbrandsdalen og vistnok saagodtsom overalt.10. *A. salicis* Bouché: alm. paa forskjellige *Salix*arter i Kristiania Omegn. — Paa *Alnus incana* findes en anden Art, der muligens tør være identisk med *A. tiliæ* Bouché.*A. rosæ*: forekommer ogsaa alm. paa vildtvoxende Rosaarter i Kristiania Omegn o. fl. Steder.11. *Coccus adonidum* L.: paa forskjellige Planter i Tøiens Drivhuse. Indført.12. *Aleurodes vaporariorum* Westw.: forekommer undertiden i stor Mængde paa Myrte og forskjellige andre Potteplanter baade i Tøiens Drivhuse og andre Steder. Indført.

Orthoptera.

Pag. 55.

Blatta germanica: forekommer ogsaa i Odalen i Mængde i Husene paa et Par Steder. (*B. lapponica*, der er udbredt over det hele Land, nævnes af H. Strøm fra Søndmør, ligesom den af Overretssagfører Grimsgaard er taget ved Sarpsborg).

Periplaneta americana er af Grimsgaard taget i Sarpsborg, og *P. orientalis* nævnes af H. Strøm som meget hyppig og skadelig i Bergen.

Pag. 56.

Forficula auricularia: Søndmør (H. Strøm); Sarpsborg (Grimsgaard); Odalen og Jeløen (ipse). — *F. minor*: Sarpsborg (Grimsgaard).

Gryllus domesticus: Sarpsborg (Grimsgaard); Odalen (ipse).

Decticus verrucivorus: Sarpsborg (Grimsgaard); Odalen (ipse).

Pag. 57.

D. brachypterus: Sarpsborg (Grimsgaard).

Locusta viridissima: Sarpsborg (Grimsgaard); Odalen (ipse).

Gomphocerus grossus: Sarpsborg (Grimsgaard).

G. viridulus: Laurgaard i Sel (ipse).

Pag. 58.

1. *G. rufipes* Zett.: Et Explr. (♂) ved Sarpsborg 2den September 1868 (Grimsgaard); ny for Faunaen.

Pag. 59.

Oedipoda coerulescens: fundet to Gange ved Sarpsborg af Overretssagfører Grimsgaard, 1ste August 1868 (♀) og 2den August 1871 (♂), paa samme Lokalitet, nemlig Hornæskilen i Ullerød, Annex til Skeberg. Af mig er den fundet ved Risør i August 1874.

Tetrix bipunctata: Søndmør (H. Strøm), Lillehammer (ipse).

Pag. 60.

T. ephippium: Lillehammer (ipse).

Ad Fasciculum II.

Coleoptera.

Pag. 76.

Cicindela campestris: Søndmør (H. Strøm); Trondhjem og Orkedalen (Storm); Hindal ved Stavanger, samt Asker (Helliesen); Odalen, Ringebo og Fron (ipse).

Pag. 77.

C. hybrida: Hougsund i Eker Juni 1877 (Helliesen).

Procrustes coriaceus: Leangen i Asker Juli 1877 (Helliesen); Lysaker ved Kristiania og Brevik (Cand. min. Münster); Søndmør (H. Strøm). Hiteren, Orkedalen o. fl. St. omkr. Trondhjem (Storm).

Carabus catenulatus: fundet ved Bosekop i Alten af Staudinger & Wocke 1860; af mig i Odalen og paa Ringebofjeldene. Temmelig hyppig ved Langvik paa Ladegaardsøen (Münster). Frøjen og Trondhjem (Storm).

C. violaceus: Søndmør (H. Strøm); Saltdalen (Sommerfelt); Hammerfest (ipse); Trondhjem, Orkedalen, Hiteren etc. alm. (Storm).

Pag. 78.

C. glabratus: Fredrikshald og Frognersæteren ved Kristiania (Helliesen); Bosekop (Staudinger & Wocke). Baade Hovedformen og var. *rufino* fundet i Sydvaranger af Sognepræst Sandberg. Garten, Hiteren og Trondhjem (Storm).

C. convexus: af bot. Gartner Moe fundet ved Drammen, paa Modum og i Ringerike, af Stud. Helliesen i Asker, samt af mig i Odalen.

C. arvensis: Grefsenas og Sarabraaten ved Kristiania (Moe); Hof i Solør og Saude i Telemarken (Münster); Odalen (ipse).

C. nemoralis: 1 Explr. i Ilsviken ved Trondhjem (Storm).

Pag. 79.

C. hortensis: Søndmør (H. Strøm); Fredrikshald og Leangen i Asker (Helliesen); Brevik (Münster); alm. omkr. Trondhjem i Skovtrakter, samt paa Garten, Hiteren o. fl. St. (Storm).

C. cancellatus og *granulatus* var begge ifølge Gartner Moe almindelige omkring Kristiania indtil 1840, da de pludselig forsvandt; først for nogle faa Aar siden har de igjen begyndt at vise sig. Begge ere af mig fundne i Odalen; *C. cancellatus* desuden fundet af Helliesen ved Bogstad nærværd Kristiania og *granulatus* ved Fredrikshald.

C. clathratus: skal ifølge Gartner KolbjørnSEN ikke være sjeldent ved Fredrikshald (Moe).

C. nitens: var. *rufino* fundet i Sydvaranger af Sognepræst Sandberg. Hovedarten mange Steder: Hovlandsfjeld og Modum (Moe), Fredrikshald (Helliesen), Røraas (Münster), Odalen (ipse) etc.

Pag. 80.

Calosoma inquisitor: et Explr. fundet ved Næs Værk 1875 (ifølge Schneider).

Cychrus rostratus: Brevik (Münster); Søndmør (= *Car. cephalotes* H. Strøm); Garten, Rissen og Gjedestranden ved Trondhjem (Storm).

Leistus ferrugineus: Søndmør (H. Strøm); Saltdalen (Sommerfelt); Hammerfest 1878 (ipse); Trondhjem (Storm).

L. rufescens: fundet ved Bosekop af Staudinger & Wocke, i Stadsbygden ved Trondhjem af Konservator Storm, ved Loenely i Aker af Cand. min. Münster, samt ved Hesthaga i Asker af Stud. real. Helliesen.

Pelophila borealis: fundet ved Røraas og Mjøsvand 1877 af Cand. min. Münster, samt ved Bjerkeng i Maalselvdalen Juli 1877 af Konserv. Schneider. Temmelig hyppig ved Vingersjøen ved Kongsvinger 1878 (Münster, Helliesen); Hamar (Helliesen).

Nebria livida: et Explr. fundet ved Øieren under Sagflis af Gartner Moe. Hougsund i Eker 2den Juni 1878 i Mængde, netop udklækkede Individer (Münster, Helliesen).

N. brevicollis: almindelig ved Stavanger (Helliesen) og paa Jæderen, hvorfra Gartner Moe har faaet den i Mængde.

N. Gyllenhali med var. *hyperborea* Gyll. (*rufino* J. Sahlbg.,

arctica C. R. Sahlbg.): fundet alm. af Konservator Schneider og mig overalt i Finmarken 1878: Alten, Porsanger, Sydvaranger, Vadso, Hammerfest, Tromsø etc. — Varieteten ogsaa fundet ved Bosekop af Staudinger & Wocke. Hovedformen desuden langs Nidelven ved Trondhjem hyppig (Storm); ved Hougsund i Eker (Münster) og Vikersund paa Modum (Helliesen).

Notiophilus aquaticus: Søndmør (H. Strøm); Alten (Staud. & Wocke); alm. overalt i Finmarken (Schneider & ipse). Fredrikshald (Helliesen).

Pag. 82.

N. biguttatus: Fredrikshald og Asker (Helliesen); Hiteren, Orkedalen og Trondhjem (Storm).

Loricera pilicornis: fundet ved Bosekop af Staudinger & Wocke. Brevik (Münster); Hiteren og Trondhjem (Storm); Hamar, Vikersund paa Modum og ved Vingersjøen ved Kongsvinger (Helliesen).

Clivina fossor: Trondhjem og Hiteren (Storm), Hamar, Kongsvinger og Asker (Helliesen), Odalen (ipse).

Pag. 83.

1. *Dyschirius politus* Dej.: fundet ved Dammen i Tøienhaven sammen med *D. æneus* af Cand. min. Münster; ny for Faunaen.

D. gibbus: ikke sjeldent paa Tromsøen (Schneider).

Elaphrus uliginosus: maa vistnok kaldes sjeldent omkring Kristiania; Modum (Moe).

E. cupreus: Alten (Staud. & Wocke, ipse); Trondhjem (Storm); Klævand paa Andenæs August 1877 (Schneider); Asker, Juvaren paa Ringerike (Helliesen), Kongsvinger (Münster), Hougsund (Helliesen & Münster). — Var. *arcticus* Schønh.: et Explr. i Alten sammen med Hovedformen (Staud. & Wocke).

Pag. 84.

E. riparius: fundet i Alten (Staud. & Wocke, ipse), ved Moen i Maalselvdalen (Schneider), samt Colmi Javre i Sydvaranger (Sandberg). Asker (Helliesen). Søndmør (H. Strøm). Trondhjem (Storm).

Blethisa multipunctata: meget hyppig ved Lillestrømmen langs Lerelven under Stene (Moe); Tromsø (Schneider); Hamar (Helliesen); Brevik og Saude (Münster); Odalen (ipse).

Bembidium pallipes: ikke sjeldent i Saude i Telemarken, samt ved Hougsund (Münster); sammen med *B. flavipes* og *velox* ved Vikersund paa Modum og langs Beinaelven opover paa Sandbredderne (Moe).

Pag. 85.

B. velox: i Mængde ved Hougsund og Kongsvinger (Münster & Helliesen).

2. *B. paludosum* Panz.: et Explr. ved Kongsvinger sammen med *velox* og *argenteolum* (Münster); ny for Faunaen.

3. *B. lapponicum* Thoms.: ny for Faunaen; fundet i stor Mængde ved Moen paa Maalselvens sandige Bred Juli 1877 af Konserv. Schneider.

4. *B. pallidipenne* Ill.: Listerland (Collett); ny for Faunaen.
B. bipunctatum: fundet i Alten (Staud. & Wocke), ved Tromsø (Schneider & ipse), samt ved Tinsand ved Hitterdalsvand, Saude, Røraas etc. alm. (Münster). — Var. *nivale* Heer i Alten sammen med Hovedformen (Staud. & Wocke).

B. dentellum: fundet ved Østensjø i Aker, samt ved Brevik og Kongsvinger hyppig (Münster).

B. ustulatum: alm. ved Kongsvinger og Hougsund (Münster).

Pag. 86.

B. obliquum: Asker (Helliesen); Hougsund og Kongsvinger (Münster).

B. Felmanni er fundet i Mængde ved Røraas, *olivaceum* ved Hougsund, Kongsvinger og i Saude, og *rufipes* i Saude af Cand. min. Münster, — den sidste desuden i Sandviken ved Kristiania og ved Bergen (Schneider).

B. Andree: Trondhjem alm. (Storm). Paa Malmøen ved Kristiania meget hyppig i Klipperevnerne (Moe).

Pag. 87.

5. *B. distinguendum* Duval: af denne for Faunaen nye Art fandt jeg et Par Explr. i Alten Juni 1878.

B. Bruxellense: temmelig hyppig paa Tromsøen og ved Moen i Maalselvdalen (Schneider).

B. saxatile: Hiteren og *B. celere*: Trondhjem (Storm).

B. lunatum: Kongsvinger 1ste Juli 1878 (Münster).

Pag. 88.

B. pusillum og *assimile*: ikke sjeldne omkring Kristiania (Moe). Den førstnævnte ogsaa fundet af Cand. min. Münster flere Steder i Omegnen.

B. 4 maculatum: Trondhjem (Storm).

B. gilvipes: Tøien (Münster) og ved Frogner (Helliesen).

B. articulatum: Bygdø, *Doris*: Østensjø og *biguttatum*: Asker (Helliesen).

6. *B. nanum* Gyll: fundet hist og her omkring Kristiania under Bark i Barskovene ikke sjeldent af Gartner Moe, samt ved Tøien af Cand. min. Münster; ny for Faunaen.

Pag. 89.

7. *Trechus micros* Hbst.: et Explr. fundet ved Bellevue ved Siden af Tøien af Cand. min. Münster; ny for Faunaen.

8. *T. discus* Fabr.: fundet ved Kværner og Bryn under Stene ved Loenely af Münster; ny for Faunaen.

T. paludosus er fundet i Orkedalen og ved Trondhjem (Storm), samt ved Brevik og Røraas (Münster), *T. 4 striatus* ved Brevik (Münster) og Hesthaga i Asker (Helliesen), *T. secalis* ved Kongsvinger og i Asker (Helliesen), Orkedalen og Trondhjem (Storm).

Pag. 90.

Patrobus excavatus: Garten og Trondhjem alm. (Storm); Asker og Hindal ved Stavanger (Helliesen).

P. clavipes: bør ifølge J. Sahlberg betragtes kun som en Várietet af *P. excavatus* (var. *b* J. Sahlbg.), da Mellemformer mellem begge forekomme i Finland (Enum. Col. Carniv. Fenn. 1873 p. 90—91). Af Dr. G. W. Schneider (Stett. ent. Zeit. 1862 p. 327) anføres *P. excavatus* som fundet temmelig hyppig paa Tromsøen af Staud. & Wocke. Ifølge Konservator J. Sp. Schneider paa Tromsø findes dog ikke Hovedarten

der, men kun *clavipes*, som ogsaa jeg i afvigte Sommer fandt saavel her som flere Steder i Finmarken, hvor den synes at være udbredt overalt. Desuden er den af Schneider fundet i Arnevaagen ved Bergen og af mig paa Ringebofjeldene 1877.

P. rubripennis: er ifølge J. Sahlberg kun *Rufino*- Varieteten af *P. septentrionis* Dej. (*picicornis* Zett.), der forekommer sammen med *clavipes* alm. i Finmarken baade med sorte og rødbrune Vingedækker. Af mig er Formen *rubripennis* desuden i 1877 fundet paa Ringebofjeldene ovenfor Birkegrændsen sammen med *clavipes*, samt paa Dovre.

Pag. 91.

Broscus cephalotes: fundet ved Hougsund (Münster & Helliesen), samt ved Kongsvinger (Helliesen).

Anm. Af *Brachinus crepitans* L. har Gartner Moe opgivet at have fundet tørre Levninger ved Vikerfos paa Modum sammen med *Pelophila borealis*. Senere Undersøgelser maa afgjøre, hvorvidt denne Art virkelig tilhører vor Fauna.

Lebia cyanocephala: ialm. sjeldent; dog enkelte Steder, f. Ex. Modum og Eker, at træffe i Mængde i Fnokken af afblomstrede Composister: Sonchus, Circium, Carduus, Hieracium m. fl. (Moe). Saude i Telemarken under Stene paa en Skovrydning (Münster). Hesthaga i Asker (Helliesen). Odalen (ipse).

L. chlorocephala: Asker (Helliesen).

L. crux minor: paa meget tørre og varme Steder, især blandt Nøddekrat; Modum og Ringerike (Moe); Saude (Münster); Ladegaardsø, Asker, Hougsund og Vikersund (Helliesen).

Cymindis angularis: fundet ved Vikersund paa Modum og paa Ladegaardsøen (Münster).

Pag. 92.

C. basalis: Hiteren (Storm).

9. *Dromius 4 notatus* Panz.: fundet temmelig alm. paa Prindsebjerget ved Tøien og flere Steder omkring Kristiania af Gartner Moe; ny for Faunaen.
10. *D. linearis* Ol.: et Explr. ved Tøien (Moe); ny for Faunaen. Arterne af denne Slægt findes navnlig i Vintermaanederne

November til April, under Barkskjæl paa Løv- og Bartræer, hvor de overvintrer; sjeldnere om Sommeren.

D. marginellus: Ladegaardsøen (Münster).

Pag. 93.

D. sigma & truncatellus: Asker (Helliesen).

Feronia cuprea: fundet ved Tromsø af Staudinger & Wocke. Asker (Helliesen). Alm. overalt omkr. Trondhjem (Storm).

F. lepida: Asker og Hougsund i Eker (Helliesen). Flere Steder omkr. Trondhjem (Storm).

Pag. 94

F. vernalis: Asker og Bygdø (Helliesen); af mig fundet i Aasdalens mellem Ringebofjeldene. Træffes ifølge Gartner Moe undertiden om Vinteren i Tøveir paa Isen.

F. nigra & leucophthalma: Fredrikshald, Asker og Hamar (Helliesen). Den sidstnævnte er ifølge H. Strøm alm. i Søndmør, og den førstnævnte if. V. Storm alm. omkring Trondhjem.

F. nigrita: var. *rhaeticus* Heer fundet paa Tromsø af Staud. & Wocke. Hovedformen alm. i Odalen, Fron o. fl. Steder (ipse); Fredrikshald, Asker, Kongsvinger, Hamar (Helliesen); Trondhjem og Hiteren alm. (Storm).

F. anthracina: ifølge Gartner Moe ikke fundet ved Tøien, men ved Bækkelaget ved Kristiania, ikke almindelig.

Pag. 95.

F. erythropa (*strenuus* Pz.): fundet paa Dovrefjeld af Staud. & Wocke; Hamar (Helliesen).

F. oblongo-punctata: Hiteren og Trondhjem (Storm).

Anm. I Stett. ent. Zeit. 1862 p. 328 opfører Dr. G. W. Schneider *F. angustata* Duft. som fundet af Staud. & Wocke, antagelig paa Dovrefjeld, i et enkelt Explr. Ifølge L. v. Heyden (s. St. 1866 p. 252) tilhører det omhandlede Explr. imidlertid *Amara torrida* og er saaledes udentvist taget i Finmarken.

11. *F. borealis* Zett. (*vitrea* Dej.): fundet ved Bosekop i Alten og ved Tromsø (Staud. & Wocke), samt ved Nordmo i Maalselydalen (Schneider) og ved Røraas (Münster).

12. *F. striola* Fabr.: et Explr. ved Etterstad i vestre Aker (Moe) og ved Brevik i Mængde (Münster); ny for Faunaen.

Amara aulica: Asker og Kongsvinger (Helliesen), Forvik i Helgeland (Collett), Laurgaard i Sell, Bjerkaker i Opdal, Odalen o. fl. St. (ipse), Hiteren, Trondhjem, Orkedalen etc. (Storm). Findes ofte i Mængde i Fnokken af afblomstrede Composister ligesom *Lebia cyanocephala* (Moe).

Pag. 96.

A. alpina: fundet ved Bosekop i Alten af Staud. & Wocke, samt foruden her af mig alm. i Porsanger og ved Vadsø i forskjellige Varieteter.

A. torrida: særdeles hyppig paa Tromsøen (Schneider). Foruden her fandt jeg den i afvigte Sommer saavel ved Bosekop i Alten som ved Kistrand og Børself i Porsanger. Sydvaranger (S.præst Sandberg).

A. fulva: Asker (Helliesen).

A. apricaria: Alten (Staud. & Wocke). Alm. paa Tromsøen og i Maalselvdalen (Schneider). Foruden i Alten og paa Tromsø fandt jeg den i Sommer ogsaa ved Børself i Porsanger og Elvenæs i Sydvaranger. Trondhjem, Hiteren etc. (Storm).

Pag. 97.

A. consularis: Asker (Helliesen), Brevik (Münster).

A. Qvenselii: fundet ved Bosekop af Staudinger & Wocke; Tromsøen (Schneider & ipse); Røraas (Münster).

13. *A. patricia* Duft.: fundet ved Hougsund (Münster & Helliesen) og i Asker (Helliesen); ny for Faunaen.

A. ingenua: Brevik (Münster). Trondhjem (Storm).

A. municipalis: Kristiania (Münster).

A. brunnea: et Explr. ved Bosekop i Alten Juni 1878 (ipse); Elvenæs i Sydvaranger (Schneider); Trondhjem (Storm).

A. prætermissa (rufocincta Th.): Kristiania, Brevik og Røraas (Münster); Alteidet og Sopnæs i Langfjord, Alten (Schneider); Ringebofjeldene 1877 (ipse).

A. bifrons: flere Explr. ved Laurgaard Juli 1877 (ipse); Hvalørne (Helliesen); Tøien, Brevik og Røraas (Münster).

14. *A. interstitialis* Dej.: ny for Faunaen; ikke sjeldent paa Tromsøen, samt ved Bjerkeng i Maalselvdalen 1877 (Schneider). I 1878 fandt jeg den ligeledes paa Tromsøen.

A. familiaris: i Mængde paa Jæderen (Moe); et enkelt Explr. ved Nymo i Maalselvdalen (Schneider); Ringebø, Laurgaard og Odalen (ipse); Trondhjem og Orkedalen (Storm).

Pag. 98.

A. tibialis: Ringebø 1877 (ipse). Kristiania og Røraas (Münster).

15. *A. curta* Dej.: fundet af Gartner Moe ved Tøien og af Münster i Bækkelaget; ny for Faunaen.

A. acuminata: Asker (Helliesen); Hiteren (Storm).

A. vulgaris: Søndmør (H. Strøm); Saltdalen i Nordland (Sommerfelt); ved Laurgaard sammen med *A. communis* (ipse); Trondhjem (Storm).

A. communis: alm. ved Trondhjem og i Orkedalen (Storm).

A. plebeja: flere Steder omkring Kristiania, samt ved Brevik (Münster).

Pag. 99.

Calathus micropterus: alm. omkr. Trondhjem (Storm); sjeldent paa Tromsøen (Schneider); ikke sjeldent i Sydvaranger (Sandberg, Schneider & ipse).

C. melanocephalus med var. *nubigena*: særdeles hyppig overalt i Finmarken (Schneider & ipse). Bosekop, Tromsø, Dovre (Staud. & Wocke). Hovedformen: Saltdalen (Sommerfelt). Søndmør (H. Strøm). Trondhjem overalt (Storm).

C. fuscus: alm. paa Modum og Ringerike (Moe), samt i Asker (Helliesen); Almlien ved Trondhjem (Storm).

C. fulvipes: alm. i Asker (Helliesen); sj. ved Trondhjem (Storm).

C. cisteloides: Asker, Hyalørne og Hindal ved Stavanger (Helliesen); Hiteren og sj. ved Trondhjem (Storm).

Pag. 100.

Anchomenus angusticollis: Dovre (Staud. & Wocke); Odalen og Eidsvold (ipse); Hougsund og Kongsvinger (Münster); Juvaren paa Ringerike (Helliesen); hyppig langs Nidelven ved Trondhjem (Storm).

A. 6-punctatus: Saltdalen (Sommerfelt); Odalen (ipse); Ringerike (Helliesen).

A. parumpunctatus: Dovre (Staud. & Wocke); Asker (Helliesen); Ørlandet (Storm).

Pag. 101.

A. emarginatus: fundet ved Lillestrømmen (Moe).

A. viduus: Asker (Helliesen).

A. versutus: sjeldent ved Næs Værk 1875 (Schneider).

A. dolens: alm. ved Kongsvinger (Münster).

A. 4-punctatus: fundet i Saude i Telemarken (Münster) og ved Hamar (Helliesen).

A. albipes: fundet hist og her op til Trondhjem af Gartner Moe ved Bredderne af Søen. Paa Kontraskjæret ved Kristiania (Helliesen).

Pag. 102.

A. gracilis: et enkelt Expl. ved Bjerkeng i Maalselvdalen Juli 1877 (Schneider); Odalen (ipse).

A. fuliginosus: Saude i Telemarken (Münster).

Synuchus vivalis: ikke sjeldent paa Stadsbygden ved Trondhjem (Storm).

16. *Masoreus Wetterhalli* Gyll.: fundet under Stene tæt ved Tøien af Gartner Moe; ny for Faunaen.

Licinus depressus: Brevik (Münster). Forekommer altid paa tørre, varme Steder med Kalkbund; omkring Kristiania f. Ex. rundt Fæstningen, paa Sydsiden af Hovedøen, Ladegaardsøen o. fl. Steder, men kun enkeltvis. Paa Ekeberg er den dog af Schneider fundet paa selve Grundfjeldet.

Pag. 103.

Badister bipustulatus: hist og her i hele Aker, samt Ringerike, Lier og Modum (Moe); Asker og Ladegaardsøen (Helliesen).

Chlaenius nigricornis: paa fugtige Steder ved Bækkelaget, Lillestrømmen og langs Loenelv (Moe); Tinsand ved Hitterdalsvandet, Hougsund og Kongsvinger (Münster); Hamar (Helliesen).

Ophonus puncticollis & brevicollis: Asker (Helliesen).

Pag. 104.

Harpalus ruficornis: sjeldent omkring Trondhjem (Storm).

17. *H. griseus* Panz.: fundet ved Hesthaga i Asker August 1877 (Helliesen); ny for Faunaen.

18. *H. calceatus* Duft.: Leangen i Asker 1877 (Helliesen); ny for Faunaen.

H. œneus: Saltdalen (Sommerfelt); Dovre (Staud. & Wocke); Hvalørerne, Hougsund og Asker (Helliesen); Hiteren, Trondhjem etc. alm. (Storm).

H. rubripes: fandtes ifølge Schneider i Mai—Juni 1875 i betydelig Mængde under Stene paa St. Hanshougen ved Kristiania, men var Aaret efter aldeles forsvundet. Brevik (Münster), Asker (Helliesen).

H. latus: alm. i Søndmør (H. Strøm); Bosekop og Tromsø (Staud. & Wocke); Asker (Helliesen); Hiteren, Trondhjem etc. (Storm).

H. luteicornis: fundet paa Tromsø af Schneider tilligemed *H. seriepunctatus*; sidstnævnte ogsaa fundet af Münster i Saude i Telemarken og ved Brevik. Begge to i Asker (Helliesen).

19. *H. fuliginosus* Duft. (*nigritarsis* Thoms.): fundet ved Kristiania (Münster); ny for Faunaen.

20. *H. discoideus* Fabr.: Kristiania, Tøien, Brevik (Münster); Hesthaga i Asker (Helliesen); ny for Faunaen.

Pag. 105.

H. tardus: Hougsund og Asker (Helliesen).

21. *H. servus* Duft.: fundet ved Kristiania af Gartner Moe; ny for Faunaen.

Bradycellus pubescens: hist og her hyppig ved Kysten; Sandviken, Tydskestrandene og Malmøen (Münster).

B. placidus: Bosekop (Staud. & Wocke); Kristiania og Eker ved Krekling Jernbanestation (Münster).

Pag. 106.

Acupalpus similis: forekommer ifølge Gartner Moe ikke paa dyrket Mark ligesom *A. collaris*, men helst paa tørre Lyng-

marker, f. Ex. paa Egeberg, og er her ikke saa sjeldent.
Ved Bergen sjeldent (Schneider). Asker (Helliesen).

Stenelophus meridianus: Asker (Helliesen).

? *Haliplus fluviatilis*: Trondhjem (Storm: *impressus* Gyll.).

Pag. 107.

H. fulvus: Saude (Münster). — Var. e J. Sahlg. (*lapponum* Thoms.) fundet alm. af Schneider i Fjeldfrøskelven ved Bjerkeng i Maalselvdalen Juli 1877 og 1878.

Hyphydrus ferrugineus: talrig i Østensjøvandet i østre Aker Juni 1877 (Collett); Asker ved Haga August 1877 (Helliesen).

Hygrotus inaequalis: Frogner ved Kristiania og Asker (Helliesen).

Pag. 108.

H. reticulatus: Asker (Helliesen); Tøien, Østensjøvandet og Kongsvinger (Münster).

22. *H. 5 lineatus* Zett.: Bergen (Schneider); ny for Faunaen.

Coelambus picipes: fundet ved Brevik og Tøien (Münster).

C. 9 lineatus: Listerland (Collett).

Pag. 109.

Hydroporus alpinus: meget alm. i Saude, Telemarken (Münster).

H. depressus: Saude sammen med foregaaende (Münster); i Mjøsen ved Hamar (Helliesen).

23. *H. latus* Steph. (*ovatus* Sturm.). Af denne for Skandinaviens Fauna nye Art fandt Cand. min. Münster flere Exemplarer i Saude i Telemarken 1877.

H. lapponum Gyll.: Høvringfjeld ved Laurgaard 1877 og Kistrand i Porsanger 1878 (ipse).

H. hyperboreus: Asker (Helliesen).

H. griseostriatus: Ringebofjeldene og Dovre 1877 og Kistrand i Porsanger 1878; var. *rufino* saavel paa Dovre som ved Kistrand sammen med Hovedformen (ipse).

Pag. 110.

H. rufifrons: Tøien (Münster).

H. erythrocephalus: Abildsøvandet (Moe); Ringebofjeldene 1877

(ipse); Ringerike (Helliesen); Tøien, Østensjøvandet og Kongsvinger (Münster).

H. planus: Brevik og Hougsund (Münster); særdeles hyppig i Østensjøvandet og flere Sører omkring Kristiania. Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

24. *H. subalpinus* Thoms.: Høvringfjeld ved Laurgaard og ved Fokstuen paa Dovre 1877 (ipse).

H. nigrita: Tøien og Brevik (Münster).

25. *H. melanarius* Sturm: Hammerfest og Bosekop i Alten 1878 (ipse); ny for Faunaen.

26. *H. memnonius* Nic.: Brevik 1878 (Münster); ny for Faunaen.

27. *H. obseurus* Sturm: ved Kongsvinger i Damme i Skoven (Münster); ny for Faunaen.

28. *H. geniculatus* Th.: Røraas (Münster); ny for Faunaen.

H. melanocephalus: Røraas 1877 (Münster); Ringebofjeldene, Høvringfjeld og Dovre 1877, Alten og Kistrand 1878 alm. (ipse).

29. *H. glabriusculus* (Sahlg.) Aubé: Fokstuen paa Dovrefjeld 1877 (ipse).

Pag. 111.

H. tristis: Fokstuen paa Dovre 1877, Hammerfest 1878 alm. (ipse).

30. *H. elongatus* Sturm: ved Kristiania (Münster); ny for Faunaen.

H. palustris: Tromsø og Andenæs 1877 (Schneider); Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

31. *H. vittula* Er.: Tøien (Münster); ny for Faunaen.

32. *H. striola* Gyll.: Porsanger Juli 1878 (ipse); ny for Faunaen.

H. umbrosus: Asker (Helliesen).

H. lineatus: Brevik (Münster).

Noterus crassicornis: Østensjøvandet (Münster).

33. *N. sparsus* Marsh.: fundet i en Dam ved Kapellet paa Ladegaardssøen (Münster); ny for Faunaen.

Laccophilus hyalinus: fundet i Abildsøvandet i østre Aker af Gartner Moe og Cand. min. Münster; if. sidstnævnte ogsaa alm. ved Brevik.

Pag. 112.

L. minutus: Brevik og Østensjø (Münster).*Acilius sulcatus*: Trondhjem (Storm); Bergen (Schneider); Odalen (ipse); Fredrikshald, Asker og Hamar (Helliesen); gaar ifølge Moe over Birkegrændsen paa Fjeldene. Søndmør (H. Strøm: sub nomine *Dyt. marginalis*).*A. canaliculatus*: forekommer periodisk, enkelte Aar alm. omkring Kristiania (Moe); Hamar (Helliesen).*Dytiscus latissimus*; ifølge Gartner Moe fundet i Odalen af Kapt. Bang, samt ved Bergsø paa Modum. Stipendiat Collett fandt den i September 1878 i Hærsgjøen paa Romerike, hvor den syntes at være temmelig almindelig. Fredrikshald (Helliesen).*Macrodytes marginalis*: Saltdalen (Sommerfelt); Brevik (Münster); Fredrikshald og Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm); Odalen (ipse); gaar op til Grangrændsen.

Pag. 113.

M. lapponicus: Ringebofjeldene 1877 (ipse); Throndenæs 1877 og paa Tromsøen 1878 alm. (Schneider).*Cymatopterus fuscus*: Odalen (ipse); findes i hele Aker saavel som *C. striatus*, men begge sparsomt (Moe).*C. striatus*: i Mængde ved Tydskestranden (Münster); Hamar (Helliesen); Orkedalen (Storm).*C. dolabratus*: ikke sjeldent paa Dovrefjeld (Moe).*C. Payculli*: alm. i Altenelv (Staud. & Wocke); Dovrefjeld 1877, Kistrand i Porsanger og Rise i Opdal 1878 (ipse). Hamar og Frogner ved Kristiania (Helliesen); sammen med *C. striatus* ved Tydskestranden (Münster).*Ilybius uliginosus*: fundet ikke sjeldent paa Fjeldet Skaaddavaa ved Bosekop af Staud. & Wocke; Ringebo 1877 (ipse); Asker (Helliesen).

Pag. 114.

I. ater: 1877 særdeles alm. ved Tøien og i Østensjøvandet (Münster).*I. crassus*: Grimelund i vestre Aker 1875 og paa Gjederyggen

i Krydsherred 1876 omtr. 1500' høit (Schneider); Ringebofjeldene 1877 (ipse).

34. *I. subaneus* Er.: Ringebofjeldene 1877 (ipse); Østensjøvandet, Ladegaardsøen og Kongsvinger (Münster).*I. guttiger*: Kistrand i Porsanger 1877 (ipse); Ladegaardsøen (Münster); Hamar og Asker (Helliesen); Orkedalen (Storm).*I. angustior*: Kistrand sammen med foregaaende (ipse); Røraas (Münster); Hamar (Helliesen).*I. fenestratus*: temmelig alm. paa Hovlandsfjeld (Moe).35. *Colymbetes Grapei* Gyll.: fundet paa Hovlandsfjeld af Gartner Moe; ny for Faunaen.*Rantus notatus*: Brevik, samt ved Tydskestranden i Mængde (Münster); Asker (Helliesen).

Pag. 115.

R. bistriatus: Høvringfjeld ved Laurgaard 1877 (ipse); Brevik og Kongsvinger (Münster).*R. collaris*: meget alm. ved Brevik, samt ved Kongsvinger (Münster); Asker (Helliesen).*Agabus serricornis*: Kongsvold paa Dovre 1877 (ipse).*Platambus maculatus*: Frogner ved Kristiania (Münster & Helliesen); Fjeldfrøskelv ved Bjerkeng i Maalselvdalen Septbr. 1877 (Schneider); paa Høvringfjeldet og i Govelidvandet ved Kongsvold paa Dovrefjeld alm. 1877 (ipse).

Pag. 116.

Eriglenus femoralis: Hovlandsfjeld (Moe); Røraas (Münster).*Gaurodytes arcticus*: Røraas (Münster); alm. paa Ringebofjeldene og ved Fokstuen paa Dovre 1877 (ipse); Tromsø (Schneider).*G. Sturmii*: Hovlandsfjeld (Moe); Brevik og Østensjø (Münster); Tøien og Haga i Asker (Helliesen).36. *G. Zetterstedti* Thoms.: ny for Faunaen; et enkelt Expl. ved Kistrand i Porsanger 1878 (ipse).37. *G. bipunctatus* Fb.: Brevik (Münster); ny for Faunaen.38. *G. elongatus* Gyll.: ved Fokstuen paa Dovre sammen med *G. congener* 1877 (ipse).*G. paludosus*: Hovlandsfjeld (Moe).

G. confinis: Fokstuen 1877 og Bosekop i Alten 1878 (ipse).
Fra Forstmester Barth har jeg modtaget et Explr., taget i Gudbrandsdalen.

Pag. 117.

39. *G. Thomsoni* J. Sahlbg.: ny for Faunaen; flere Explr. ved Kistrand i Porsanger 1878 (ipse).

G. congener: Røraas, Kongsvinger, Brevik (Münster); Asker (Helliesen); Orkedalen og Trondhjem (Storm); ikke sjeldent i Sørerne paa Skaaddavara i Alten (Staud. & Wocke); Tromsø (Schneider); i 1877 fandt jeg den hyppig saavel paa Ringebog og Høvringfjeldet som paa Dovre, og i 1878 baade i Alten, Porsanger og ved Hammerfest. Sydvaranger (Sandberg). Nogen skarp Grændse mellem Hovedformen og var. c J. Sahlbg. (*lapponicus* Th.) lader sig ikke trække.

G. coriaceus: Hammerfest Juli 1878 (ipse).

G. chaleonotus: ikke sjeldent i Altenelv (Staud. & Wocke) ?; Asker (Helliesen).

40. *G. Erichsoni* Har. (*nigroæneus* Er., Thoms.): ved Kristiania (Münster); ny for Faunaen.

G. guttatus: Hovlandsfjeld (Moe); Saude og Hougsund (Münster); Ringebofjeldene, Høvringfjeld, Fokstuen og Kongsvold paa Dovre 1877 (ipse); Tromsø 1878 (Schneider); Fredriks-hald (Helliesen).

41. *G. Wasastjernæ* Sahlbg. (*Haeffneri* Th.): fundet af mig 1877 i Aasdalen mellem Ringebofjeldene og ved Fokstuen paa Dovre.

42. *G. biguttulus* Thoms.: ny for Faunaen; fundet i Saude i Telemarken af Cand. min. Münster.

G. tarsatus: Kristiania (Münster).

G. alpestris: alm. paa Hovlandsfjeld (Moe); Høvringfjeld og Dovre alm. 1877, og i 1878 ved Kistrand i Porsanger (ipse). Sydvaranger (Sandberg). Fundet ikke sjeldent i Altendalen af Staud. & Wocke (= *Agabus Solieri* Aubé). *Rufino*-Varieteten talrig i et Kjern paa Fjeldet Gjederyggen ved Jerkin paa Dovre 1877 (ipse).

Pag. 118.

G. bipustulatus: alm. omkring Bergen (Schneider); Orkedalen og Trondhjem (Storm); Høvringfjeld 1877 (ipse); alm. ved Brevik (Münster). — Lader sig neppe skarpt adskille fra foregaaende, der af Sharp i Skotland vistnok med Rette ansees for Fjeldformen af *bipustulatus*.

43. *G. subtilis* Er.: Fokstuen paa Dovre 1877 (ipse).

Limnebius papposus: Asker (Helliesen).

44. *Hydræna gracilis* Germ.: fundet ved Abildsø i Aker af Gartner Moe; ny for Faunaen.

Pag. 119.

45. *Helophorus Gyllenhali* J. Sahlbg. (*fennicus* Gyll.): fundet af Schneider og mig ved Vadsø 1878, samt af Schneider ogsaa ved Vardø; ny for Faunaen.

H. aquaticus: alm. i Søndmør (H. Strøm); Trondhjem (Storm).

46. *H. æqualis* Th.; Brevik (Münster); ny for Faunaen.

Pag. 120.

H. granularis: Tromsø (Schneider).

H. æneipennis: Tromsø 1878 (Schneider & ipse).

H. glacialis Villa (*nivalis* Th.): Kraakenæs i Strandebarm Aug. 1870 (Schneider); Tromsø (Schneider & ipse) og Kistrand i Porsanger 1878 (ipse).

Berosus luridus: Ringerike (Helliesen).

Anchialus spinosus: Næsodden (Moe); i Mængde i en Dam ved Tydskestrandens Juli 1878 (Münster).

Pag. 121.

47. *Hydrochares caraboides* L.: ifølge Gartner Moe fundet af Dr. Thome i Søen Juvaren ved Nordrehoug Kirke; ny for Faunaen.

Hydrobius fuscipes: fundet i Alten af Staud. & Wocke; Fredriks-hald (Helliesen); Søndmør (= *Scarabæus aquaticus* H. Strøm).

Pag. 123.

Sphaeridium scarabæoides, *bipustulatum* og *marginatum*: Asker (Helliesen). Førstnævnte ogsaa paa Hiteren og omkr. Trondhjem (Storm).

48. *Cercyon lugubre* Pk.: fundet af Gartner Moe ikke sjeldent paa fugtige Steder hist og her i Aker; ny for Faunaen.

C. haemorrhous: hyppig i Aasdalen mellem Ringebofjeldene 1877 (ipse).

Pag. 124.

C. haemorrhoidale: Bosekop i Alten 1878 sammen med *C. melanocephalum* (ipse); Garten (Storm).

C. melanocephalum: Bosekop, Tromsø og Dovre 1860 (Staud. & Wocke); alm. i Tromsdalen og paa Tromsøen 1877 (Schneider); Aasdalen og Dovre 1877 (ipse); Trondhjem sammen med *C. quisqvilium* og *unipunctatum* (Storm).

Pag. 125.

Cyrtopleurum atomarium: Norheimsund i Hardanger Juli 1874 (Schneider). Bosekop Juni 1878 (ipse). Asker (Helliesen).

Gyrinus natator L.: Søndmør (H. Strøm); temmelig hyppig i Søerne paa Skaaddavara i Alten 1860 (Staud. & Wocke); Fredrikshald og Asker (Helliesen).

G. marinus: Fredrikshald (Helliesen); Nysæterkjernet paa Ringebofjeldene 1877 (ipse).

Pag. 126.

49. *Heterocerus fusculus* Kiesenw.: fundet ved Tøien af Gartner Moe; ny for Faunaen.

50. *Elmis Volkmari* Pz.: fundet ved Loenelven i Gamlebyen ved Kværner af Gartner Moe og Cand. min. Münster; ny for Faunaen.

51. *Limnius troglodytes* Gyll.: fundet paa samme Lokaliteter som foregaaende af Moe og Münster; ny for Faunaen.

Pag. 127.

Creophilus maxillosus. Udbredt overalt: Søndmør (H. Strøm); Saltdalen (Sommerfelt); Karasjok (Collett); Sydvaranger (Sandberg); Tromsø (Schneider); Trondhjem, Garten og Hiteren (Storm); Ringerike og Asker (Helliesen); Odalen og Ringebø (ipse). — NB! Den af Siebke opstillede var. c.: „niger nitida, pube cinerea omnino detrita“, hvilken Konserverator Storm ogsaa omtaler fra Trondhjem, er kun af-

slidte Individer af den sædvanlige Form og kan selvfølgelig ikke betragtes som nogen Varietet.

Schizochilus murinus: Saltdalen (Sommerfelt); Sydvaranger (Sandberg); Fredrikshald og Asker (Helliesen); Orkedalen og Trondhjem (Storm).

S. nebulosus: Brevik (Münster); Fredrikshald (Helliesen).

Pag. 128.

Trichoderma pubescens: Fredrikshald (Helliesen); Røraas (Münster); Trondhjem og Hiteren (Storm).

Platydracus fulvipes: Brevik (Münster).

52. *P. latebricola* Grav.: Kristiania (Münster); ny for Faunaen.

Staphylinus erythropterus: Finmarken (Staud. & Wocke); Laurgaard (ipse); Søndmør (H. Strøm); Trondhjem, Orkedalen, Hiteren etc. (Storm).

S. cæsarius: alm. i Odalen; Fron 1877 (ipse); Rissen (Storm).

Pag. 129.

Ocypus fuscatus: Dovre (Staud. & Wocke); Hiteren (Storm); Ringebø og Fron 1877 (ipse); Fredrikshald og Bygdø (Helliesen).

O. picipennis: Hougsund og Asker (Helliesen); Saltdalen (Sommerfelt); Garten (Storm).

O. cupreus: Hiteren (Storm).

Anodus morio: sjeldent ved Bergen (Schneider); Brevik alm. (Münster).

Pag. 130.

Philonthus æneus: Tromsø (Schneider); Hiteren, Trondhjem, Orkedalen etc. (Storm); fundet i Asker tilligemed *P. splendens*, *nitidus*, *atratus*, *sangvinolentus*, *politus*, *opus* o. fl. (Helliesen).

Pag. 131.

P. sordidus: Bosekop i Alten (Staud. & Wocke).

P. cephalotes: alm. paa Tromsøen (Schneider).

P. fimetarius: ikke sjeldent i Aker (Moe); sjeldent ved Bergen (Schneider).

P. varians: Fron 1877 (ipse).

53. *P. puella* Nordm.: Hesthaga i Asker (Helliesen); ny for Faunaen.
P. politus: Søndmør (H. Strøm); Saltdalen (Sommerfelt); Trondhjem (Storm); Bergen (Schneider).

Pag. 132.

- P. varius*: alm. ved Bergen (Schneider); Trondhjem (Storm).
P. marginatus: Søndmør (H. Strøm); Trondhjem (Storm).

Pag. 133.

54. *Gabrius splendidulus* Grav.: fundet ved Kristiania af Gartner Moe og Münster, samt i Asker af Helliesen; ny for Faunaen.

55. *G. trossulus* Nordm.: fundet ved Kristiania af Gartner Moe; ny for Faunaen.

- Quedius molochinus*: ? Bosekop og Tromsø (Staud. & Wocke); Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

Pag. 134.

- Q. fuliginosus*: Saltdalen (Sommerfelt); Dovrefjeld og Alten (Staud. & Wocke).

56. *Microsaurus cruentus* Ol.: fundet ved Kristiania af Gartner Moe; ny for Faunaen.

- M. lavigatus*: ogsaa af Staud. & Wocke fundet i Alten.

57. *M. scitus* Gyll.: fundet i Aker under Bark af Gartner Moe; ny for Faunaen.

Pag. 135.

- Raphirus attenuatus*: Bosekop i Alten (Staud. & Wocke); Kistrand i Porsanger 1878 (ipse).

- R. maurorufus*: Elvenæs i Sydvaranger Juli 1878 (Schneider).

- R. boops*: Kistrand sammen med foregaaende (ipse); Vadsø (Schneider).

- Euryporus picipes*: Hæggensæteren paa Modum under Granbark (Moe).

58. *Othius lapidicola* Kiesw. (*longicornis* Thoms. Op. Ent. 369): 1 Explr. ved Bosekop (Staud. & Wocke); Elvenæs i Sydvaranger Juli 1878 (Schneider).

59. *Baptolinus pilicornis* Payk.: 1 Explr. ved Bosekop (Staud. & Wocke); Kristiania (Moe & Münster).

60. *B. alternans* Grav.: fundet ved Kristiania af Gartner Moe og Münster, samt i Asker af Helliesen; ny for Faunaen.

Pag. 136.

- Xantholinus tricolor*: Aasdalen mellem Ringebofjeldene 1877 (ipse); Trondhjem og Orkedalen (Storm).

Pag. 137.

61. *Leptacinus batycerus* Gyll.: fundet ved Kristiania af Gartner Moe og Münster; ny for Faunaen.

62. *L. linearis* Grav.: Kristiania (Münster); ny for Faunaen.

- Lathrobium brunnipes*: Saltdalen (Sommerfelt).

- L. elongatum*: Trondhjem og Orkedalen (Storm).

- L. fulvipenne*: Tromsø (Std. & Wocke); Hammerfest (Schneider).

63. *L. quadratum* Gyll.: fundet ved Kristiania af Gartner Moe; Brevik og Kongsvinger (Münster); ny for Faunaen.

- L. punctatum*: Tromsø 1877 (Schneider).

64. *L. multipunctatum* Grav.: Kristiania (Münster); ny for Faunaen.

Pag. 138.

65. *Medon obsoletus* Nordm.: fundet ved Kristiania af Gartner Moe; ny for Faunaen.

66. *Scopaeus lavigatus* Gyll.: Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 139.

67. *Sunius filiformis* Latr.: Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

- Dianous coeruleescens*: ved Grefsenasen (Münster).

68. *Stenus bupthalmus* Grav.: Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 140.

- S. biguttatus*: Søndmør (= *Staph. bipustulatus* H. Strøm) &

- S. oculatus*: Trondhjem (Storm).

69. *S. opticus* Grav.

70. *S. vafellus* Er.

71. *S. argus* Grav.

72. *S. pusillus* Steph.

73. *S. paganus* Er.

74. *S. subimpressus* Er.

75. *S. unicolor* Er.: et enkelt Explr. i Finmarken (Staud. &

- Wocke).

alle nye for Faunaen, fundne i Kristiania
Omegn af Gartner Moe.

Pag. 141.

76. *S. geniculatus* Grav.: Elvenæs i Sydvaranger (Schneider); ny for Faunaen.*S. palustris*: Kristiania (Moe).77. *S. flavipes* Er.: Elvenæs i Sydvaranger (Schneider); ny for Faunaen.78. *Dinarda dentata* Grav.79. *Lomechusa strumosa* Fabr. } nye for Faunaen, fundne ved Kristiania af Gartner Moe.80. *Aleochara fumata* Grav. }
Al. brevipennis: et enkelt Explr. ved Tromsø (Staud. & Wocke).

Pag. 142.

81. *Baryodma binotata* Kraatz (*longula* Th.) &82. *B. incrassata* Th.: fundne i Asker (Helliesen); nye for Faunaen.
Myrmecodia limbata: Kristiania (Moe); Tyveholmen, Frogner og Ekeberg ved Kristiania (Schneider).

Pag. 143.

Astilbus canaliculatus: Bergen og Tromsø (Schneider).*Gyrophæna affinis*: Asker (Helliesen).

Pag. 144.

83. *Crataræa suturalis* Mann. (*Euryusa Wockii* Schn.): fundet af Staud. & Wocke ved Bosekop i Alten 1860.84. *Euryusa sinuata* Er.: et Explr. ved Bosekop sammen med foregaaende (Staud. & Wocke).*Leptusa analis*: Bugtesæter i Maalselvdal (Schneider).85. *Phloeopora corticalis* Grav.: Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 145.

86. *Dinaræa linearis* Grav.: Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 146.

87. *Ischnopoda leucopus* Marsh. (*chalybæa* Er.): Kristiania (Moe); Asker (Helliesen); ny for Faunaen.88. *Gnypeta carbonaria* Mann. (*labilis* Er.): Kristiania (Moe); ny for Faunaen.*Oxypoda opaca*: Ramfjord ved Tromsø (Schneider).89. *O. vittata* Märk. } nye for Faunaen, fundne ved90. *Disochara longiuscula* Grav. } Kristiania af Gartner Moe.91. *Thliboptera abdominalis* Mann. } nye for Faunaen, fundne ved
92. *Coprothassa melanaria* Mann. } Kristiania af Gartner Moe.
Pag. 147.93. *Acrotona orbata* Er.: Tromsø (Staud. & Wocke).94. *A. pygmæa* Grav. (*obfuscata* Gyll.).95. *A. subsinuata* Er. (*fimetaria* Th.).96. *A. orphana* Er.97. *Bessobia monticola* Th.98. *B. hemorrhœa* (Er.) Mann.99. *Plataræa brunnea* Fabr. (*depressa* Grav.).100. *Polystoma obscurella* Grav.101. *Liogluta crassicornis* Gyll.102. *Atheta fungicola* Th.103. *A. excavata* Gyll.104. *A. aterrima* Grav.105. *A. myrmecobia* Kraatz.*A. graminicola*: Vardø (Schneider).*A. elongatula*: en mørk Varietet fundet i et enkelt Explr. paa Dovre i August 1860 af Staud. & Wocke.

Pag. 148.

106. *Placusa nitidula* Th.107. *Euæsthetus scaber* Grav. } nye for Faunaen, fundne ved Kristiania af Gartner Moe.108. *E. ruficapillus* Er. }109. *Bledius femoralis* Gyll.*B. fracticornis*: Asker (Helliesen).

Pag. 149.

Oxytelus rugosus: Trondhjem, Orkedalen etc. alm. (Storm).*Caccoporus piceus*: et enkelt Explr. ved Bosekop 1860 (Staud. & Wocke); paa Tromsøen, i Tromsdalen og ved Moen i Maalselvdalen saare hyppig 1877 (Schneider); Aasdalens mellem Ringebofjeldene s. A. (ipse). Asker (Helliesen); Stadsbygden (Storm).

Pag. 150.

110. *Tanyeræus laqueatus* Marsh.: Bosekop i Alten Juni 1878 (ipse); ny for Faunaen.

111. *Anotylus nitidulus* Grav.: Kristiania (Moe); ny for Faunaen.
Pag. 151.

Oxyporus rufus: Næs Værk 1875 i Sop (Schneider).

112. *Tachyporus abdominalis* Gyll.: Kristiania (Moe); ny for Faunaen.
Pag. 152.

T. obtusus: Trondhjem (Storm).

T. chrysomelinus: Søndmør (H. Strøm).

113. *T. proximus* Kraatz: Kristiania (Moe); ny for Faunaen.
Pag. 153.

Tachinus rufipes: alm. ved Bergen, sjeldnere ved Tangeraas (Schneider); Aasdalen mellem Ringebofjeldene 1877 (ipse); Stadsbygden, Trondhjem (Storm).

T. pallipes: sjeldent ved Bergen, Arnevaagen 1874 (Schneider); Kistrand i Porsanger 1878 (ipse).

T. marginellus: Trondhjem (Storm).

Pag. 154.

T. flavipes: Søndmør (H. Strøm); Trondhjem (Storm).

Drymoporus elongatus: Stadsbygden ved Trondhjem (Storm).

114. *Mycetoporus splendens* Marsh.: Frogner ved Kristiania (Helliesen); ny for Faunaen.

Pag. 155.

Boletobius lunulatus: Frogner ved Kristiania og Asker (Helliesen); Vaaland i Nedenæs Aug. 1875 (Schneider).

115. *Lordithon exoletus* Er.: ved Tøien og i Aker (Moe); ny for Faunaen.

L. trimaculatus: Asker (Helliesen).

L. pygmæus: Saltdalen (Sommerfelt): *Oxyporus melanocephalus*.

Pag. 156.

116. *Olisthærus substriatus* Payk.: under Granbark i Skovene omkring Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

O. megacephalus: enkelte Exemplarer ved Bosekop (Staud. & Wocke); Aasdalen mellem Ringebofjeldene 1877 (ipse).

Anthophagus alpinus: alm. paa Fjeldene omkr. Bergen (Schnei-

der); Reipasvara i Alten (Staud. & Wocke); Hammerfest 1878 (ipse).

A. caraboides: Saltdalen (Sommerfelt).
Pag. 157.

Geodromicus globulicollis: et enkelt Explr. ved Bjerkeng i Maalselvdalen under en Sten Juli 1877 (Schneider).

Pag. 158.

Arpedium quadratum: Bergen og Maabedal i Hardanger 1874 (Schneider); Trondhjem (Storm).

A. brachypterum: Tromsø (Staud. & Wocke); Vardø (Schneider).

117. *Olophrum assimile* Payk.: fundet paa Hovlandsfjeld, Modum, under Stene i udtørrede Skovbække af Gartner Moe; ny for Faunaen.

O. boreale: Moen i Maalselvdal (Schneider).

Pag. 159.

Deliphrum tectum Payk.: ved Bergen i Gjødsel (Schneider).

Anthobium minutum: ved Løkedalsæter i Fiksesund 2000' o.

H. paa Ranunculus (Schneider); Trondhjem (Storm).

A. ophthalmicum: et enkelt Explr. fundet af Stud. med. Sølsberg ved Tangeraas i Strandebarm Aug. 1874 (if. Schneider).

118. *Acidota cruentata* Mann. (*rufa* Gyll.): fundet under Bark paa død Gran paa Grefsenasen o. fl. Steder omkr. Kristiania af Gartner Moe; ny for Faunaen.

Pag. 160.

119. *Etheothassa concinna* Marsh. } nye for Faunaen,
120. *Phloeostiba lapponica* Zett. (*pineti* Th.) } fundne ved Tøien
121. *Xylodromus monilicornis* Gyll. } af Gartner Moe.

Omalium rivulare: Maabedal i Hardanger 1874 (Schneider).

122. *O. subtile* Kraatz: et enkelt Explr. ved Bosekop (Staud. & Wocke).

Pag. 161.

Phyllodrepa rufipes Geoffr. (*floralis* Payk.).

Var. c J. Sahlg. (*P. nigra* Grav.): Tøien (Moe).

123. *P. salicis* Gyll.: Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

124. *Megarthrus sinuaticollis* Boisd.: Tøien (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 162.

125. *Euplectus signatus* Reichb.: ved Kristiania under Furubark (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 163.

Necrophorus vespillo: Søndmør (H. Strøm); Saltdalen (Sommerfelt); Trondhjem (Storm).

N. ruspator: paa Tromsøen Juli 1877 (Schneider); Tutterøen (Storm); Bjerkaker i Opdal 1877, samt Odalen (ipse). ♂ var. *microcephalus* Th.: Brevik (Münster); Asker (Helliesen).

N. mortuorum: Bosekop i Alten og Tromsø (Staud. & Wocke, Schneider); Sydvaranger (Sandberg); Trondhjem (Storm).

Pag. 164.

Necrodes littoralis: Søndmør (H. Strøm); Brevik (Münster); Trondhjem (Storm).

Tanatophilus thoracicus: Søndmør (H. Strøm); Odalen og Kristianssand (ipse); Fredrikshald (Helliesen); Trondhjem, Orkedalen etc. (Storm).

T. rugosus: alm. omkring Trondhjem, i Orkedalen etc. (Storm).

T. lapponicus: Røraas (Münster); Ringebofjeldene (ipse); Reipasvara i Alten (Staud. & Wocke); Sydvaranger og Vadsø (Sandberg, Schneider & ipse).

T. sinuatus: Fredrikshald og Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

Pag. 165.

T. dispar: Bejan (Storm).

Oiceoptoma opaca: Søndmør (H. Strøm); Saltdalen (Sommerfelt); Bosekop i Alten og Dovrefjeld (Staud. & Wocke); Trondhjem, Bejan, Orkedalen (Storm); Tromsø og Maalsnæs (Schneider); Odalen og Laurgaard i Sell (ipse); Fredrikshald (Helliesen).

Silpha tristis: Fredrikshald og Asker (Helliesen).

Phosphuga atrata: Søndmør (H. Strøm); Tromsø (Staud. & Wocke); Forvik i Helgeland (Collett); Kristianssand og Odalen (ipse); Fredrikshald og Asker (Helliesen); Trondhjem, Garten, Orkedalen etc. (Storm).

Pag. 166.

126. *Hydnobius ciliaris* Thoms.: Opusc. Ent. 545: fundet ved Kristiania (ifølge Thomson).

H. spinipes Gyll.: Moen i Maalselvdalen Juli 1877 (Schneider); ny for Faunaen.

127. *Anisotoma picea* Ill.: under Bark i Omegnen af Kristiania (Moe); Lyngseidet 2den August 1878 (Schneider); ny for Faunaen.

A. obesa: Jerkin paa Dovrefjeld 1877 (ipse).

Pag. 167.

128. *A. calcarata* Er.: under Bark, Modum 1874 (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 168.

Leiodes axillaris: Fron 1877 (ipse).

129. *Cyphoceble laevigata* Er.: Kristiania (Moe); Bygdø (Helliesen); ny for Faunaen.

130. *Agathidium nigripenne* Gyll.: Tøien og Aker (Moe, Münster); ny for Faunaen.

Pag. 169.

131. *Choleva angustata* Fabr.: fundet paa Modum af Gartner Moe; ny for Faunaen.

132. *C. norvegica* Schneider: opdaget i et enkelt Explr. (♀) 3die Aug. 1874 under en Sten i Maabedal tæt ved Vøringsfossen af Konservator Schneider.

133. *C. agilis* Ill.: Storelvedalen (Münster); ny for Faunaen.

134. *Catops tristis* Er.: Modum (Moe); ny for Faunaen.

C. morio: Tromsøen og Trondenes (Schneider).

C. fuscus: Hesthaga i Asker (Helliesen). ? Trondhjem (Storm).

135. *C. femoralis* Th.: ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 170.

136. *Seydmænus scutellaris* Müll.: Tøien (Moe); ny for Faunaen.

S. collaris: meget sjeldent under Stene paa fugtige Steder omkring Kristiania tidlig om Vaaren (Moe).

Euconnus hirticollis (ikke -cornis, som er Trykfeil): meget hyppig overalt omkring Kristiania (Moe).

Pag. 171.

137. *Cholerus rufus* Müll.: under nedfaldne Grannaale om Vaaren omkring Kristiania (Moe); ny for Faunaen.
138. *Trichopteryx brevipennis* Er. } fundne i Tøienhaven af Gart-
139. *T. grandicollis* Mannh. } ner Moe; nye for Faunaen.
140. *T. thoracica* Gillm.
141. *Ptilium foveolatum* Allib. (*excavatum* Gillm., Er.): alm. i Aker (Moe); ny for Faunaen.
142. *Ptenidium evanescens* Marsh. (*apicale* Gillm., Er.): i Mistbænkene i Tøienhaven (Moe); ny for Faunaen.
143. *P. punctatum* Gyll.: sammen med foregaaende i overordentlig stor Mængde (Moe); ny for Faunaen.
144. *Orthoperus brunnipes* Gyll.; Tøien og Aker (Moe); ny for Faunaen.
145. *Clambus minutus* Sturm. Bygdø, blandt raaddent Græs under Frogner og Hougsund (Helliesen). } Træstammer, Stene o. lign.
146. *C. armadillo* De G. } omkring Kristiania (Moe); nye for Faunaen.
147. *Cybocephalus politus* Gyll.: Frogner ved Kristiania (Helliesen); ny for Faunaen.

Pag. 172.

Scaphisoma agaricina: Asker (Helliesen).*Olibrus æneus*: Frogner ved Kristiania og Nordrehoug paa Ringerike (Helliesen).

Pag. 173.

Ips 4-pustulata: Eibydal i Alten under Furubark (Staudinger & Wocke); ved Bergen 1874 (Schneider); Trondhjem (Storm).*Rhizophagus depresso*: Aasdalen mellem Ringebofjeldene 1877, samt Hovedøen ved Kristiania (ipse).*R. ferrugineus*: under Furubark ved Bosekop (Staud. & Wocke); Ringebø 1877 (ipse).148. *R. cibratns* Gyll.: ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.*R. dispar*: Eidsvold og Aasdalen 1877 (ipse); Asker (Helliesen).*R. bipustulatus*; Eidsvold og Lillehammer under Aspebark 1877 (ipse).

Pag. 174.

Catheretes pulicarius: Søndmør i Blomsterne af Kaalen (H. Strøm).*Brachypterus urticæ*: Frogner ved Kristiania og Nordrehoug paa Ringerike (Helliesen); Trondhjem og Orkedalen (Storm).

Pag. 175.

Meligethes lumbaris: Tangeraas 1870 og 74 (?) (Schneider).*M. æneus*: Tangeraas, Vossevangen, Sponheim i Ulvik 1874 (Schneider); Trondhjem (Storm).149. *M. serripes* Gyll.: ikke sjeldent paa Blomsterne af Geranium sylvaticum ved Arne nord for Bergen 1874 (Schneider).150. *M. erythropus* Gyll.: Tøien (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 176.

Ipida 4-notata: hos os hidtil kun fundet i Tøienhaven under Aspebark (Moe).151. *Amphotis marginata* Fabr.: Bækkelaget ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.152. *Omosita discoidea* Fabr.: i Aadsler ved Tøien (Moe) og Bygdø (Helliesen); ny for Faunaen.*Soronia punctatissima*: Ringebø paa udflydende Birkesaft 1877 (ipse).*Nitidula bipustulata*: Næs Værk 1875 (Schneider); Odalen (ipse); Modum (Helliesen).

Pag. 177.

Epuraea depressa: Stadsbygden ved Trondhjem (Storm).

Pag. 178.

153. *E. rufomarginata* Steph. (*parvula* Sturm): ikke sjeldent omkring Kristiania paa Blomsterne af Spiræa ulmaria (Moe); ny for Faunaen.*E. obsoleta, immunda & neglecta*: Asker (Helliesen). Førstnævnte ogsaa ved Bugtesæter i Maalselvdal (Schneider).

Pag. 179.

Cychramus luteus: Bergen paa blomstrende Rogn Juni 1874, Næs Værk paa Spiræa ulmaria (Schneider); Frogner ved Kristiania og Asker (Helliesen).

Thymalus limbatus: Grefsenas ved Kristiania (Moe) og i Gransherred under Furubark (Münster).

Gaurambe ferruginea: Enebak og Sandsver (Münster), Odalen (ipse), Kongsberg (Helliesen).

Pag. 180.

Byturus aestivus L.: Ringebo 1877 paa blomstrende Rogn (ipse); Trondhjem sammen med *B. tomentosus* (Storm).

Pag. 181.

154. *Dermestes cadaverinus* Fabr. var. *domesticus* Germ.: fundet i Karasjok, Finmarken (Collett); ny for Faunaen.

D. murinus: Hougsund (Münster). — Den af H. Strøm (Kgl. Dan. Vid. S. Skr. II. 1783 p. 50) fra Søndmør omhandlede *D. murinus*? er sikkerlig en *Byrrhus*, hvoraf der sees at forekomme flere Arter der.

D. lardarius: Saltdalen (Sommerfelt); Fredrikshald og Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

Attagenus pellio: Saltdalen (Sommerfelt); Fredrikshald (Helliesen); Trondhjem (Storm).

Pag. 182.

Megatoma undata Gyll.: Saltdalen (Sommerfelt); Asker (Helliesen).

Tiresias serra: Sande i Jarlsberg (Münster); Hougsund i Eker (Helliesen).

Pag. 183.

Anthrenus museorum: Søndmør (H. Strøm); Odalen alm. (ipse); Trondhjem sammen *A. scrophulariae* (Storm).

155. *Syncalypta setigera* Ill.: paa Sandbanker ved Hougsund (Moe) og ved Brevik (Münster); ny for Faunaen.

Byrrhus pilula: Bosekop i Alten (Staud. & Wocke); Ringebo-fjeldene og Dovre 1877, Kistrand og Vadsø 1878 (ipse).

B. fasciatus: Maalselvdalen 1877, ikke sjeldent (Schneider); Sydvaranger (Sandberg); Trondhjem (Storm).

B. dorsalis: Laurgaard i Sell 1877 (ipse); Fredrikshald (Helliesen).

Pag. 184.

Cytillus varius: Alten (Staud. & Wocke); særdeles alm. paa Tromsøen (Schneider); Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

Morychus æneus: i Mængde ved Saudeelven i Telemarken (Münster).

Simplocaria semistriata: Bjerkeng i Maalselvdalen Sept. 1877 (Schneider); Tromsø Mai og Juni 1878 (Schneider & ipse); Hougsund i Eker (Helliesen).

156. *S. metallica* Sturm.: ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 185.

157. *Holepta plana* Payk.: under Bark paa Løvtræer ved Kristiania og paa Modum (Moe); Saude i Telemarken (Münster); ny for Faunaen.

Anm. *Hister 4-maculatus* (L.) opføres af Sommerfelt blandt Insekter fra Saltdalen, men vides ellers ikke fundet her i Landet, hvorfor den indtil videre faar ansees tvivlsom.

H. unicolor: Søndmør (H. Strøm); Ringebo 1877, Bosekop i Alten 1878 (ipse); Asker (Helliesen); Trondhjem, Garten, Hiteren (Storm).

158. *H. arenicola* Th.: Hougsund i Eker (Münster); ny for Faunaen.

H. succicola, merdarius, bissexstriatus: Asker (Helliesen).

H. carbonarius: Trondhjem og Rissen (Storm).

159. *H. stercorarius* Gyll.: Tøien (Moe); ny for Faunaen.

160. *H. corvinus* Germ.: et Explr. ved Tøien under en Sten tidlig om Vaaren (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 186.

Platysoma deplanata: Asker (Helliesen).

Pag. 187.

P. angustata: Kristiania (Münster); Hvalørerne (Helliesen).

Saprinus nitidulus: Asker (Helliesen); Fron 1877 (ipse).

161. *S. metallicus* Hbst.: Tøien (Moe); ny for Faunaen.

S. æneus: Asker og Hougsund i Eker (Helliesen).

162. *Hypocaccus rugifrons* Pk.: Hougsund Juni 1878 (Helliesen); ny for Faunaen.

Pag. 188.

163. *Myrmetes piceus* Pk.: Tøien (Münster); ny for Faunaen.
 164. *Dendrophilus pygmæus* L.: Tøien (Moe); ny for Faunaen.
 165. *Paromalus paralellolopipedus* Hbst.: Haga i Asker August 1878 (Helliesen); Kristiania (Münster); ny for Faunaen.
Plegaderus vulneratus: Eidsvold 1877 (ipse); Haga i Asker (Helliesen).
 166. *Acritus nigricornis* Hoffm.: fundet sammen med *A. minutus*, der er meget hyppig i Mistbænke og blandt raadne Vegetabilier ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 189.

- Cetonia aurata*: Søndmør (H. Strøm); Saltdalen (Sommerfelt); hyppig i Odalen, hele Gudbrandsdalen, samt ved Rise i Opdal 1878 (ipse).
C. metallica: Trondhjem, Orkedalen, Garten, Hiteren (Storm).
C. marmorata: Tøien (Moe); Asker (Helliesen).

Pag. 190.

- Gnorimus nobilis*: alm. ved Brevik, Fornebo (Münster); Asker (Helliesen).
Trichius fasciatus: Søndmør (H. Strøm); Saltdalen (Sommerfelt); alm. i Saude i Telemarken (Münster); Rise i Opdal (ipse); Trondhjem, Orkedalen o. fl. St. (Storm).
Phyllopertha horticola: Garten (Storm).

Pag. 191.

- Anomola Frischii*: Hougsund og Modum paa *Alnus incana* (Moe).
Serica brunnea: Søndmør (H. Strøm); Saltdalen (Sommerfelt); Odalen (ipse); Ringerike og Asker (Helliesen); hyppig ved Trondhjem, i Orkedalen, Hiteren, Garten etc. (Storm).
Rhizotrogus solstitialis: synes aldeles at mangle paa Vestlandet, hvor Ingen vides at have iagttaget den; alm. overalt paa Østlandet.

Pag. 192.

- Melolontha hippocastani*: Brevik (Münster), Eidsvold (ipse); ifølge Opgave af Forstmester Gløersen alm. overalt paa

Vestlandet, saa at Larven ofte optræder meget skadelig for Planteskolerne paa Lister, Jæderen o. fl. Steder. — Var. b Gyll.: Hesthaga i Asker (Helliesen).

Anm. Som usikker Opgave, der faar prøves ved fremtidige Undersøgelser, kan her nævnes, at *Copris lunaris* L. siges at være fundet i Gjødsel paa Sandbankerne ved Hougsund i Eker af Provst Deinboll.

- Onthophagus nuchicornis*: Saude i Telemarken (Münster); Hvalørerne og Asker (Helliesen).
O. fracticornis: Saude og Hougsund (Münster); Hvalørerne og Asker (Helliesen).

167. *O. ovatus* L.: Hougsund 5te Juni 1877 (Münster) og Hesthaga i Asker (Helliesen); ny for Faunaen.
Geotrupes stercorarius L.: ikke alm. i Saltdalen (Sommerfelt); alm. ved Trondhjem (Storm).

Pag. 193.

- G. sylvaticus*: Orkedalen og Stadsbygden (Storm).
 168. *G. spiniger* Marsh. (*mesoleius* Th.): Etterstad ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.
G. vernalis: Saltdalen (Sommerfelt), Modum (Moe), Brevik (Münster), Odalen (ipse), Fredrikshald (Helliesen).
Aphodius erraticus, fossor og *hæmorrhoidalis*: Asker (Helliesen).

Pag. 194.

- A. fimetarius* var. *autumnalis*: sjeldent i Aker (Moe). — Hovedformen i Saltdalen (Sommerfelt) og ellers overalt i de sydligere Dele af Landet, samt ligeledes omkring Trondhjem (Storm).
A. lapponum: Bosekop (Staud. & Wocke); Sydvaranger (Sandberg); Trondhjem (Storm); alm. overalt i Finmarken (Schneider & ipse).
A. piceus: Bosekop (Staud. & Wocke); Tromsø alm. (Schneider); desuden ved Kistrand alm. i 1878 og i Aasdalen, Ringebø, 1877 (ipse). Sydvaranger (Sandberg).

Pag. 195.

169. *A. nemoralis* Er.: Tromsø August 1860 (Staud. & Wocke).
A. sordidus: Størdalshalsen (Storm).

- A. rufescens*: Bergen, Strandebarm og Jondal i Hardanger (Schneider); i Asker tilligemed *sordidus*, *nitidulus* og *ater* (Helliesen); Størdalshalsen, Stadsbygden og Trondhjem (Storm).
 170. *A. plagiatus* Gyll.: Tøien (Moe); ny for Faunaen.
 171. *A. tristis* Panz.: ikke sjeldent i Aker (Moe); ny for Faunaen.
A. pusillus: Trondhjem (Storm); Bosekop i Alten Juni 1878 (ipse); Asker (Helliesen).

Pag. 196.

- A. prodromus*: alm. overalt omkr. Trondhjem (Storm).
A. merdarius Fabr. (*qvisqvilius* Schrank, Panz.): Saltdalen (Sommerfelt); Asker (Helliesen).
A. rufipes: Moen i Maalselvdalen Juli 1877 (Schneider); Aasdalen og Dovre 1877 (ipse); Asker (Helliesen); Hiteren, Garten, Orkedalen o. fl. St. alm. (Storm). — H. Strøms *Scarabæus atro-rubens* fra Søndmør (Trondhj. S. Skr. 1768 p. 314) er rimeligvis denne Art.

Pag. 197.

- A. luridus*: Asker (Helliesen); Kristiania (Moe).
A. depressus med var. *atramentarius* Er. (*nigripes*): Bosekop (Staud. & Wocke, ipse), Tromsøen, Tromsdalen og Maalselv (Schneider), Aasdalen i Ringebo (ipse); Asker (Helliesen). Varieteten alm. omkr. Trondhjem (Storm).
Ammoecius brevis Er.: alm. ogsaa paa Øerne i Kristianiafjorden i gammel, tør Gjødning (Moe); Hougsund (Münster); Asker (Helliesen).

Pag. 198.

172. *Oxyomus villosus* Gyll.: et Explr. ved Bellevue ved Tøien i 1869 (Münster); ny for Faunaen.
Ægialia sabuleti: Røraas 1877 og Kongsvinger 1878 i Mængde (Münster), Gausdal (Moe).

Pag. 199.

- Platycerus caraboides*: Hesthaga i Asker (Helliesen).
Sinodendron cylindricum: Næs Værk (Schneider); Fredrikshald og Asker (Helliesen).

173. *Pediacus fuscus* Er.: Modum (Moe); Bosekop under Furubark (Staud. & Wocke).
 174. *Læmophloens denticulatus* Preyssl. (*monilis* Fabr.): Modum og Aker (Moe); ny for Faunaen.
 175. *L. testaceus* Fabr.: under gammel tør Birkebark ved Tøien (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 200.

- Dendrophagus crenatus*: ved Kongsberg (Helliesen).
Brontes planatus: Ophus i Storelvedålen under Orebark (Münster).

176. *Trogosita mauritanica* L.: Tøien (Moe); indført.
Cerylon histeroides: Asker (Helliesen).

Pag. 201.

177. *Colydium filiforme* Fabr.: fundet ved Brevik paa Egestubber af Toldbetjent Gasmann (if. Moe).
Sarrotrium clavicone L.: Bækkelaget ved Kristiania, Hougsund og Saude under Stene i Skovrydnninger sammen med *Lebia cyanocephala* og *crux minor* (Münster); Asker (Helliesen).

- Ditoma crenata*: Lillehammer under Aspebark 1877 (ipse); Asker (Helliesen).

Pag. 202.

- Ptinus 6-punctatus*: Laurgaard i Sell (Moe).
P. fur: Søndmør (H. Strøm), Trondhjem (Storm); *bidens* & *pilosus*: Asker (Helliesen).

Pag. 203.

- Tipnus griseofuscus* De G. (*crenatus* Fb.): Bosekop i Alten sammen med *Pt. fur* (Staud. & Wocke).
Niptus hololeucus Fald.: Odalen flere Steder i Husene, rimeligvis indført med Handelsvarer pr. Jernbane fra Kristiania (ipse).

178. *Cneetus rufovillosus* De G. (*tesselatus* Fabr.): endel døde Explr. i gamle Aske- og Piletræer i Asker (Moe); ny for Faunaen.

Ernobius mollis: Trondhjem og Rødbjerg (Storm).

E. nigrinus Sturm: Bosekop i Alten (Staud. & Wocke).

Pag. 204.

179. *Hadrobregmus nitidus* Herbst. & Gyll. (*canaliculatus* Th.):

Tøien (Moe); ny for Faunaen.

H. rufipes: Asker (Helliesen), Tøien (Münster).

Anobium pertinax: Søndmør (H. Strøm); Trondhjem (Storm).

Odalen o. fl. St. (ipse).

A. striatum: alm. ved Bergen og i Strandebarm (Schneider);

Asker sammen med *pertinax* (Helliesen).

Pag. 205.

180. *Coenocara bovistæ* Hoffm., Gyll.: Kristiania (Münster); ny for Faunaen.

Pag. 206.

Cis boleti: Saltdalen (Sommerfelt); Søndmør (H. Strøm); Trondhjem (Storm); Graven i Hardanger 1874 (Schneider); Asker (Helliesen).

C. micans: Asker (Helliesen).

181. *C. comptus* Gyll.: Asker (Helliesen).

182. *C. punctulatus* Gyll.

183. *C. festivus* Gyll.

184. *Orophius glabericulus* Gyll.

185. *O. mandibularis* Gyll.: Bugtesæter i Maalselvdalen (Schneider); ny for Faunaen.

Eridaulus nitidus: Asker (Helliesen).

186. *Entypus affinis* Gyll.: Asker (Helliesen); ny for Faunaen.

Pag. 207.

Monotoma picipes og *longicollis*: forekomme ifølge Gartner Moe i største Mængde i askkjølede Mistbænke ved Tøien.

187. *Lathridius angulatus* Mannh. (*angusticollis* Th.): ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

188. *L. rugicollis* Ol.: Frogner ved Kristiania (Helliesen); ny for Faunaen.

Pag. 208.

Corithassa consimilis: Ringerike (Helliesen).

Pag. 209.

189. *Corticaria impressa* Ol. (*longicornis* Herbst.): ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

C. elongata: Asker (Helliesen).

Pag. 210.

C. fuscula: Asker (Helliesen).

Telmatophilinus caricis: Asker (Helliesen).

Antherophagus nigricornis: Østensjø og Brevik (Münster).

Pag. 211.

190. *Cryptophagus lycoperdi* Herbst.: fundet om Vinteren under Granbarkskjæl ved Skøien i Aker (Moe); ny for Faunaen.

193. *C. labialis* Er.: Frogner ved Kristiania (Helliesen); ny for Faunaen.

194. *C. dentatus* Hbst.: Bygdø (Helliesen); ny for Faunaen.

C. scanicus: Bosekop (Staud. & Wocke); Trondhjem (Storm); Bugtesæter i Maalselvdal (Schneider).

195. *Atomaria umbrina* Gyll.: ikke sjeldent i Aker (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 212.

196. *Anchicera pulchella* Heer (*munda* Er.): nye for Faunaen;

197. *A. peltata* Kraatz.

} fundne i Aker af Gartner (Moe).

198. *Alexia pilosa* Panz.: Leangen i Asker paa Sop (Helliesen); ny for Faunaen.

Triplax russica L.: Saude i Telemarken (Münster), Odalen (ipse), Asker (Helliesen).

Pag. 213.

Tritoma bipustulata. — I sin Fortegnelse over Insekter fra Saltdalen opfører Sommerfelt under *Chrysomela* en Art under Navnet *C. lycogalæ* Somrf. med følgende Diagnose: „subhemisphærica, capite thorace elytrisqve coerulescenti-nigris, nitidis macula ferruginea utrinqve ad basin elytrorum; corpore ferrugineo; pedibus antennisqve fuscis; paa Lycogalaer og Fuligines. An species nova?“ — At dette ikke er nogen Chrysomela, er utvivlsomt. Derimod turde det ansees for

overveiende sandsynligt, at omhandlede Insekter har været
Tritoma bipustulata.

Engis humeralis: Asker (Helliesen).

Endomychus coccineus: Søndmør (H. Strøm); Saltdalen (Sommerfelt); Bosekop i Alten (Staud. & Wocke); ikke sjeldent ved Næs Værk (Schneider); Saude (Münster); Hvalørerne (Helliesen).

Pag. 214.

199. *Leistes seminigra* Gyll.: fundet ved Drammen af Gartner Moe; ny for Faunaen.

Mycetaea hirta: forekommer ifølge Moe mest i Husene.

200. *Tetratoma fungorum* Fabr.: fundet paa Modum paa Sop, Polyporus betulinus, paa raadne Birkestammer (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 215.

201. *Mycetophagus atomarius* Fabr.: Modum (Moe); ny for Faunaen.

202. *M. populi* Fabr.: Frogner ved Kristiania paa halvdøde Aspetræer (Moe) og Leangen i Asker i en Birkestubbe (Helliesen); ny for Faunaen.

M. fulvicollis: Modum (Moe), Kongsberg (Helliesen).

Dicerea moesta: Fredrikshald (Helliesen).

D. acuminata: fundet ved Porsgrund af Løitnant A. L. Schøyen.

Pag. 216.

203. *Poecilonota rutilans* Fabr. Af denne vakre, for Skandinaviens Fauna nye Art fandtes et Explr. ved Brevik 1877 af Cand. min. Münster.

P. conspersa: Odalen (ipse).

204. *Buprestis mariana* L.: fundet ved Ljan ikke langt fra Kristiania af Gartner Moe; ny for Faunaen.

Anchylochira rustica: Saude og Lunde (Münster), Fredrikshald (Helliesen), Odalen (ipse).

A. 8-guttata: Hvalørerne (Helliesen).

Chrysobothrys chrysostigma: Brevik (Münster), Odalen (ipse).

Pag. 217.

Melanophila cyanea Fabr.: alm. ved Brevik (Münster).

M. appendiculata: Bosekop (Staud. & Wocke); Sydvaranger (S.prest Sandberg).

Anthaxia 4-punctata: Hvalørerne og Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

A. morio: Bækkelaget ved Kristiania (Helliesen).

Agrilus viridis: Vikersund paa Modum (Helliesen).

205. *A. olivicolor* Kies: paa Hassel i Frøen (Helliesen); ny for Faunaen.

Pag. 218.

Trachys minuta: Ringebo 1877 (ipse). Hvalørerne og Asker (Helliesen).

206. *T. troglodytes* Schønh. (*pygmæa* Gyll.): Kristiania (Helliesen); ny for Faunaen.

Habroloma nana: Asker (Helliesen).

207. *Xylobius alni* Fabr.: et Explr. i Enebak (Münster); ny for Faunaen.

208. *Microrrhagus pygmæus* Fabr.: Modum og Aker (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 219.

Adelocera fasciata: Modum og Ringerike (Moe); Odalen (ipse).

A. conspersa: Vardaasen i Asker (Helliesen).

Campylus linearis: var. *mesomelas* ikke sjeldent ved Bosekop (Staud. & Wocke). Tromsø og Maalselvdalen overalt (Schneider); Sydvaranger (S.prest Sandberg); Ringebo (ipse); Søndmør (= *El. lividus* H. Strøm); Trondhjem (Storm).

Pag. 220.

Corymbites castaneus: Søndmør (H. Strøm); Bryn ved Kristiania (Münster); Ringebo (ipse); Hougsund (Helliesen).

C. pectinicornis: Søndmør (H. Strøm); Trondhjem og Bejan (Storm); Fron 1877 (ipse); Fredrikshald og Asker (Helliesen).

C. tesselatus: Lillehammer 1877 (ipse); Bejan (Storm); Asker (Helliesen); Søndmør (H. Strøm).

C. affinis: alm. ved Bosekop i Alten (Staud. & Wocke); Tromsø og Tromsdal 1877 (Schneider).

C. quercus: Tromsø og Tromsdal (Schneider); Ringebo 1877 (ipse); Trondhjem (Storm).

Pag. 221.

C. serraticornis: Tøien (Moe).

C. impressus: Ringerike (Helliesen); Alteidet Juni 1878 (Schneider). Var. a & b Zett.: Bosekop (Staud. & Wocke).

C. melancholicus: flere Explr. baade af den sort- og rødfodede Form ved Bosekop (Staud. & Wocke, ipse); ved Rena og Koppang i Østerdalen 1877 (Münster); Maalselven 1877 alm. (Schneider).

C. æneus: Søndmør (H. Strøm); Saltdalen (Sommerfelt); Fredrikshald (Helliesen); Trondhjem, Hiteren etc. alm. (Storm); Sopnæs i Alten og Hammerfest (Schneider).

C. cruciatus: ved Kristiania (Münster & ipse).

Pag. 222.

C. holocericeus: Bejan (Storm).

Athous rufus: Sandefjord (Dr. Krafft if. Moe).

A. niger: Asker (Helliesen); Trondhjem og Bejan (Storm).

A. undulatus: Elvenæs i Sydvaranger Juli 1878 (Schneider).

Pag. 223.

A. subfuscus: Ørlandet (Storm); paa Toppen af Gausta i Telemarken (Münster).

Limonius cylindricus: Ringebo og Fron (ipse); Hougsund alm. (Münster & Helliesen).

L. Bructeri: Tromsø (Staud. & Wocke).

Agriotes marginatus: Søndmør (H. Strøm); Lillehammer 1877 (ipse); Asker (Helliesen).

Pag. 224.

A. aterrimus: forekommer neppe saa „alm. i hele Skandinavien“, som Thomson opgiver, da Ingen endnu hos os har fundet den.

A. lineatus: ved Fredrikshald sammen med *obscurus* (Helliesen).

209. *A. sputator* L.: Fredrikshald (Helliesen); ny for Faunaen.

A. obscurus: Tromsø (Staud. & Wocke); alm. ved Trondhjem (Storm); Odalen særdeles hyppig (ipse); ogsaa ved Bergen er denne den almindeligste Elaterart if. Schneider.

Melanotus castanipes: Trondhjem (Storm); Asker, og var. *rufescens* Fallén: Fredrikshald (Helliesen).

Sericosoma brunnea: alm. ved Bosekop (Staud. & Wocke); Tromsø og Maalselv paa Salix (Schneider); Aasdalen og Dovrefjeld 1877 (ipse); Fredrikshald og Asker (Helliesen). Ørlandet og Trondhjem (Storm).

Pag. 225.

Elater sanguineus: sandsynligvis er det denne Art, S.præst Sommerfelt opfører fra Saltdalen under Navnet *E. rufus*. — Odalen (ipse); Ekeberg ved Kristiania og Vikersund (Helliesen).

E. lythropterus Germ.: Vikersund paa Modum (Münster).

E. sangvinolentus: Fredrikshald, &

E. elongatulus: Asker (Helliesen).

E. balteatus: Søndmør (H. Strøm); Trondhjem (Storm); Odalen og Kristianssand (ipse); Asker og Vikersund (Helliesen).

Pag. 226.

E. tristis: Bosekop (Staud. & Wocke); Krydsherred (Schneider); Asker (Helliesen); Vikersund paa Modum (Münster); Trondhjem (Storm).

E. nigrinus: Bosekop (Staud. & Wocke); Bergen (Trumpy); Tromsdal 1877 (Schneider).

Cryptohypnus riparius: Røraas (Münster); Tromsø alm. (Staud. & Wocke, Schneider); Aasdalen og Odalen (ipse); Trondhjem (Storm).

C. rivularius: Bosekop og Tromsø (Staud. & Wocke); Tromsø og Maalsnæs alm. 1877 (Schneider); Røraas (Münster); Dovre alm. 1877 (ipse).

Pag. 227.

Negastrius tetraphagus: Hougsund i Eker (Helliesen). Herhen hører ogsaa den af Schneider i Hardanger fundne Art, der i „Enumeratio“ og i hans Indberetning i Vid. Selsk. Forh. 1875 p. 150 er opført som *N. pulchellus*.

Cardiophorus ruficollis: Bækkelaget ved Kristiania, samt ved

Hougsund paa Salixblomster (Münster); Vikersund paa Modum (Helliesen).

Dascillus cervinus: fundet af Stud. Sølsberg paa Askøen ved Bergen 1874 (if. Schneider).

Pag. 228.

Helodes minuta med var. e Gyll.: Asker (Helliesen).

Cyphon coarctatus: ? Bosekop i Alten (Staud. & Wocke).

C. variabilis: Bosekop (Staud. & Wocke); Laurgaard i Sell 1877 (ipse).

C. pallidulus: Asker (Helliesen).

Pag. 229.

Scirtes hæmisphæricus: paa Betula ved Østensjøvandet (Münster); Næsodden (Helliesen).

Dasytes plumbeus: Tangeraas i Strandebarne og Sponheim i Ulvik (Schneider & Sølsberg); Asker (Helliesen).

D. obscurus: Trondhjem (Storm).

Pag. 230.

Aplocnemus tarsalis: Nordrehoug paa Ringerike (Helliesen).

Dictyoptera sanguinea: Søndmør (H. Strøm); Trondhjem (Storm); Fredrikshald og Asker (Helliesen).

Pag. 231.

Eros aurora: Bosekop (Staud. & Wocke); Morafjeld i Stor-elvedalen (Münster); Odalen og Ringebofjeldene (ipse).

E. affinis & *minutus*: Modum (Moe). Den sidste ogsaa i Salt-dalen (Sommerfelt).

Lampyris noctiluca: Odalen (ipse); Fredrikshald (Helliesen).

Cantharis violacea: Lillehammer 1877 (ipse); Fredrikshald (Helliesen).

Pag. 232.

C. fusca: Lillehammer og Ringebø 1877 (ipse); Fredrikshald og Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

C. rustica: Fredrikshald, *nigricans*: Fredrikshald og Asker,

livida: Fredrikshald (Helliesen). Den sidste ogsaa i Sønd-mør (H. Strøm), og *nigricans* ved Trondhjem og Garten (Storm).

C. pellucida: Lillehammer (ipse); Fredrikshald og Asker (Helliesen).

C. obscura: Søndmør (H. Strøm); Saltdalen (Sommerfelt); Høv-ringfjeld og Laurgaard alm. 1877 (ipse); hyppig ved Bergen (Schneider); Fredrikshald og Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

C. assimilis: Trondhjem (Storm).

Pag. 233.

C. litorata: Lillehammer og Laurgaard sammen med *figurata* (ipse); Søndmør (H. Strøm); Trondhjem og Ørlandet (Storm).

C. pilosa: alm. ved Bosekop (Staud. & Wocke), Porsanger og Sydvaranger 1878 (ipse); Saude i Telemarken (Münster).

Podabrus alpinus: Tromsø og Maalselvdalen 1877 (Schneider); Bosekop (Staud. & Wocke); Hammerfest (ipse).

Pag. 234.

Rhagonycha fulva: fundet ved Bergen af Cand. jur. Stejneger (if. Schneider).

R. fuscicornis: Brevik (Münster).

R. pallida: Saude og Brevik (Münster); Fredrikshald (Helliesen).

R. testacea L. & Gyll. (= *limbata*): Søndmør (H. Strøm); Salt-dalen (Sommerfelt); alm. ved Bosekop i Alten (Staud. & Wocke); Tromsø og Maalselv (Schneider); Børselv i Porsanger 1878 (ipse); Asker (Helliesen); ved Trondhjem overalt (Storm).

Pag. 235.

R. elongata: Saude i Telemarken (Münster); Bosekop 1878 (ipse).

R. atra: Saltdalen (Sommerfelt); Bosekop alm. (Staud. & Wocke); Ringebo 1877 (ipse).

Malthodes biguttatus: Saltdalen (Sommerfelt); Søndmør (H. Strøm); Elvenæs i Sydvaranger og Bjerkeng i Maalselvdal (Schneider).

Pag. 236.

M. guttiger: Bosekop i Alten (Staud. & Wocke).

M. minimus: Søndmør (H. Strøm).

Malachius œneus: Odalen (ipse).

M. bipustulatus: Lillehammer til Laurgaard 1877 (ipse). Begge Arter tilligemed *viridis* ved Fredrikshald (Helliesen).

Pag. 237.

Anthocomus fasciatus: alm. ved Brevik (Münster); Asker (Helliesen).

Clerus formicarius: Saude og Brevik (Münster); i Furuskoven ovenfor Domaas paa Dovrefjeld 1877 (ipse); Trondhjem (Storm).

Pag. 238.

Opilo mollis: ikke sjeldent ved Stavanger (Moe); Fredriks-hald og Hvalørerne (Helliesen); Brevik (Münster).

Necrobia violacea: Odalen (ipse); Bygdø (Helliesen).

Hylecoetes dermestoides: Modum (Moe); Tveten i Aker (Münster); Tromsdalen ved Tromsø Juni 1877 (Schneider).

Pag. 239.

Blaps mortisaga: Odalen (ipse).

Opatrum sabulosum: Søndmør (H. Strøm); Odalen (ipse); Fredrikshald, Hvalørerne og Asker (Helliesen).

Bolitophagus reticulatus: Maalselvdalen 1878 (Schneider); Krek-ling ved Kongsberg (Helliesen).

210. *B. agaricicola* Fabr.: Modum i Sop (Moe); ny for Faunaen.

Diaperis boleti: Asker (Helliesen).

211. *Scaphidema metallica* Fabr.: fundet i Eibydal i Alten (!) under Birkebark af Gartner Moe; ny for Faunaen.

Pag. 240.

Hypophloeus fraxini: Aker og Modum under Bark paa Løv-trær (Moe).

H. linearis: alm. under Granbark (Moe).

Tenebrio molitor: Odalen (ipse); Hvalørerne og Asker (Helliesen).

Pag. 241.

Lagria hirta: alm. paa Bladene af Convallaria og Dentaria langs Kristianiafjorden mellem Tønsberg og Drøbak (Moe); Hvalørerne (Helliesen).

Mycetocharis flavipes: Enebak og Saude (Münster); Asker (Helliesen).

212. *Ernocharis barbata* Latr.: ved Ulevold i Aker paa Asketræer (Moe); ny for Faunaen.

E. bipustulata: Asker (Helliesen).

Pag. 242.

Cistela ceramboides: Aker og Modum i Stubber og gammelt Tømmer (Moe); Odalen (ipse).

C. murina: alm. i Asker (Helliesen).

C. atra: Nærstad paa Ringerike (N. Seip if. Schneider).

Cteniopus sulphureus: Hovedøen 1876 (Sølsberg if. Schneider).

213. *Tomoxia biguttata* Gyll.: Asker paa Birkestubber (Helliesen); ny for Faunaen.

Pag. 243.

214. *Mordellistena abdominalis* Fabr.: ved Kristiania (Moe, Münster, Helliesen); Brevik og Saude i Telemarken (Münster); ny for Faunaen.

M. humeralis var. d Th. (variegata Gyll.): fundet af Gartner Moe paa Modum og af Cand. min. Münster i Saude, Tele-marken.

M. pumila: Asker (Helliesen).

215. *M. parvula* Gyll.: ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

Anaspis frontalis: temmelig sjeldent i Bergens Stift, f. Ex. Tangeraas og Vossevangen, paa Alnus (Schneider).

A. flava med var. b Gyll. & c Th.: Asker (Helliesen).

Pag. 244.

Clinocara fasciata: Saude i Telemarken (Münster).

Pag. 245.

216. *Serropalpus barbatus* Schall. (*striatus* Hell.): fundet under Granbark omkring Kristiania og paa Modum (Moe); ny for Faunaen.

217. *Dircæa rufipes* Gyll.: fundet paa Modum i tørre Granstammer (Moe); ny for Faunaen.

Carida flexuosa: i Birkestubber i Nordmarken ved Kristiania (Moe).

Xylita laevigata: Bosekop i Alten (Staud. & Wocke); Hougsund (Münster); Moen i Maalselvdal Juli 1877 (Schneider).

Pag. 246.

Salpingus denticollis: Bellevue ved Siden af Tøien (Münster).
Rhinosimus planirostris: Asker (Helliesen).

Pytho depressus: ved Bosekop i Alten under Furubark (Staud. & Wocke); forekommer if. Gartner Moe udelukkende paa Furu. — Var. f Gyll. fundet ved Stai i Storelvedalen (Münster).

Pag. 247.

218. *Pyrochroa coccinea* L.: fundet paa Modum og ved Østensjø i Aker (Moe); ny for Faunaen.

P. pectinicornis: Bosekop i Alten (Staud. & Wocke); Moen i Maalselvdalen og Tverelvdal i Alten (Schneider); Saude i Telemarken og Tonsaasen i Valders (Münster); Odalen og Lillehammer (ipse); Asker (Helliesen).

Meloe brevicollis: Hougsund (Münster); Trondhjem (Storm); Tøien og Bækkelaget ved Kristiania 1877 (ipse).

Cnestocera proscarabaeus: nævnes af H. Strøm fra Kahrs's Samling i Bergen.

C. violacea: Bosekop i Alten 1860 (Staud. & Wocke) og 1878 (ipse); Rendalen (Münster); Odalen (ipse); Kongsberg og Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

Pag. 248.

Stenotrachelus aeneus: Sydvaranger (Sandberg).

Calopus serraticornis: Sandsver (Münster); Odalen og Kristiansand (ipse).

Nacerdes melanura: Hvalørne (Helliesen).

Pag. 249.

Chrysanthia viridissima: alm. ved Brevik (Münster).

Oedemera virescens: alm. i hele Gudbrandsdalen og paa Dovrefjeld 1877 (ipse); Asker (Helliesen).

Oe. lurida: Ringebo (ipse).

Notoxus monoceros: forekommer navnlig paa Blomsterne af Linaria vulgaris paa tørre varme Steder, ofte i stor Mængde,

f. Ex. ved Hougsund (Moe, Münster, Helliesen) og Saude i Telemarken (Münster).

Pag. 250.

219. *Anthicus antherinus* L.: forekommer under Tang paa Øerne i Kristianiafjorden (Moe); ny for Faunaen.

220. *Xylophilus nigrinus* Germ.: Bækkelaget ved Kristiania Juni 1878 (Helliesen); ny for Faunaen.

X. populneus: findes if. Gartner Moe ogsaa i Mistbænke og blandt raadne Vegetabilier i Mængde.

221. *Bruchus pisi* L.: fundet i Mængde i modne Hviderter i Aker (Moe), samt ved Brevik paa Blomster (Lotus eller Trifolium?) 3 Explr. 1877 (Münster); ny for Faunaen.

Pag. 251.

222. *Brachytarus fasciatus* Forst. (*scabrosus* Fabr.): fundet i raadent Aspetræ ved Skøien og Bækkelaget ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

Anthribus albinus: Saude i Telemarken (Münster); Asker paa Alnus (Helliesen).

223. *Tropideres dorsalis* Thunb.: fundet paa Modum, Ringerike og Grefsenasen ved Kristiania (Moe), samt ved Colmi Javre i Sydvaranger 1878 (Collett); ny for Faunaen.

224. *T. niveirostris* Fabr.: Tøien (Moe); Saude (Münster); ny for Faunaen.

225. *Rhinomacer attelaboides* Fabr.: Aker og Modum (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 252.

Apoderus coryli: Hvalørne og Asker (Helliesen).

Byctiscus betuleti Fabr.: Odalen (ipse); Bækkelaget og Asker (Helliesen).

Rhynchites cupreus: Lillehammer (ipse); Asker (Helliesen).

R. minutus: Ringebo (ipse); vestre Aker (Helliesen).

Pag. 253.

R. nanus: Asker (Helliesen).

R. betulae: Søndmør (H. Strøm); Bosekop (Staud. & Wocke);

alm. i hele Gudbrandsdalen 1877 (ipse). Hougsund og Asker (Helliesen).

Apion frumentarium: Søndmør (H. Strøm).

Pag. 254.

226. *A. medianum* Thoms. (sedi Gyll.): fundet ved Akershus Fæstning paa varme Steder af Gartner Moe; ny for Faunaen.

227. *A. radiolus* Kirby (aterimum Gyll.): fundet ved Brevik (if. Moe); ny for Faunaen.

228. *A. onopordi* Kirby: fundet ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

A. apricans Herbst (*fagi* L.): Tromsø (Staud. & Wocke).

Pag. 255.

229. *A. ebeninum* Kirby: fundet ved Kristiania, Bækkelaget og paa Øerne (Moe), samt i Asker (Helliesen); ny for Faunaen.

230. *A. loti* Kirby &

231. *A. seniculum* Kirby: fundne ved Kristiania (Moe); nye for Faunaen.
A. astragali: Brevik (Münster).

Pag. 256.

232. *A. pomonæ* Fabr.: fundet ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.
Sitones sulcifrons: Tromsø (Staud. & Wocke) & *S. flavescens* Ørlandet (Storm).

Pag. 257.

S. lineatus: Søndmør (H. Strøm); Odalen (ipse).

S. tibialis: Lillehammer og Ringebo (ipse); Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

Polydrosus micans: Eidsvold og Lillehammer 1877 (ipse); Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

233. *P. sericeus* Schaller: Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 258.

P. fulvicornis Fabr. (*intermedius* Zett.): Bosekop i Alten (Staud. & Wocke).

234. *Phyllobius viridicollis* Fabr.: fundet ved Frogner ved Kristiania paa tørre Bakker (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 259.

P. pyri: Trondhjem (Storm); Hougsund, *argentatus* & *maculicornis*: Fredrikshald og Asker (Helliesen).

H. Strøms' *Curc. pyri?* fra Søndmør (Acta Hafn. 1783 p. 57) kan neppe høre hid, da den beskrives som manglende Tænder paa Laarene.

Otiorhynchus maurus: Ørlandet og Trondhjem (Storm); Saude (Münster); Bosekop (Staud. & Wocke); Bergen sjeldent, Tromsø og Maalselvdal 1877 alm. (Schneider); alm. overalt baade i Vest- og Østfinmarken 1878 (Schneider & ipse). Denne Art er det vistnok ogsaa H. Strøm beskriver som *Curc. dubius* fra Søndmør (Acta Hafn. 1783 p. 57).

Pag. 260.

O. blandus: Tinsand ved Hitterdalsvand (Münster); sammen med foregaaende, men mindre hyppig overalt i Finmarken 1878 (Schneider & ipse).

O. septentrionis: Brevik (Münster), og *O. lepidopterus*: Saude (Münster); Trondhjem (Storm). Den sidste er det ogsaa uidentvivl H. Strøm beskriver som *Curc. salicis* fra Søndmør (Acta Hafn. 1783 p. 57).

O. ovatus: Asker (Helliesen); Trondhjem og Ørlandet (Storm).

Pag. 261.

O. rugifrons: Bosekop i Alten (Staud. & Wocke); Saude (Münster); Odalen, Dovre m. fl. St. (ipse); Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

O. ligustici: Asker (Helliesen).

O. sulcatus: Brevik (Münster).

Barynotus Schønherri er ogsaa af Staud. & Wocke fundet paa Dovrefjeld, samt af mig i Ringebo. ? Størdalshalsen i Mængde (Storm).

Pag. 262.

235. *Trachyphloeus digitalis* Gyll.: fundet ved Kristiania om Vaa-ren under Stene paa tørre Steder (Moe); ny for Faunaen.

T. scaber: Asker (Helliesen).

Strophosomus coryli: Trondhjem (Storm).

Pag. 263.

Orias hirsutulus: Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

236. *O. Bohemani* Zett.: Tønsæt (Helliesen); ny for Faunaen.

Brachyderes incanus: ikke sjeldent ved Laurgaard i Sell Juli 1877; Fredrikshald, Kongsberg og Asker (Helliesen).

Trophiphorus mercurialis: ikke sjeldent paa Tromsøen (Schneider); Trondhjem og Ørlandet (Storm).

Pag. 264.

Hylobius arcticus: fundet ved Mjøsvand i Telemarken (Münster).

H. pineti: Valders (Münster); i Furuskoven ovenfor Domaas paa Dovrefjeld 1877 (ipse); Trondhjem (Storm).

H. abietis: Bosekop i Alten (Staud. & Wocke, ipse); ikke sjeldent i Maalselvdalen 1877 (Schneider); Asker (Helliesen); Trondhjem og Orkedalen (Storm).

H. pinastri: Asker (Helliesen), Trondhjem (Storm).

Cleonus sulcirostris: fundet i Mængde Septbr.—Oktbr. 1876 af Gartner Moe paa Cirsium arvense i og omkring Tøien.

237. *C. glaucus* Fabr.: fundet ved Hougsund (Münster); ny for Faunaen.

Pag. 265.

Phytonomus rumicis: Brevik (Münster).

P. pollux: Larve, Puppe og Imago fundet ved Tøien paa Bidsens tripartita (Münster); sammestedt i Mængde i en udtørret Dam (Schneider).

P. suspiciosus: Lillehammer og Ringebo 1877 (ipse); Asker (Helliesen).

238. *P. elongatus* Payk.: fundet ved Kristiania af Gartner Moe; ny for Faunaen.

P. plantaginis: Tøien (Münster); Bækkensten i Bundefjorden Juni 1875 (Schneider).

Pag. 266.

P. nigrirostris: Trondhjem (Storm).

P. meles: alm. i Saude, Telemarken (Münster).

Pag. 267.

Lixus bardanæ: fundet ved Brevik af S.præst Berg (if. Moe).

Erirhinus eqviseti: Tromsø og Moen i Maalselvdalen hyppig

1877 (Schneider); Vadsø Juli 1878 (ipse); Asker og Kongsvinger (Helliesen); Trondhjem og Garten (Storm).

239. *E. brunnirostris* Fabr.: fundet ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

E. aeridulus: Trondhjem (Storm).

E. aethiops: Tromsø 1877 (Schneider); Kongsvinger alm. (Münster & Helliesen).

Pag. 268.

Dorytomus tortrix: Tromsø 1860 (Staud. & Wocke); Trondhjem og Bejan (Storm).

D. bituberculatus Zett. (*Er. costirostris* Schønh.): Bosekop i Alten (Staud. & Wocke).

Pag. 269.

D. pectoralis, majalis & dorsalis: ved Kristiania (Münster).

Pissodes pini: Saltdalen (Sommerfelt); Bosekop i Alten alm. (Staud. & Wocke, ipse 1878); Moen i Maalselvdal 1877, samt Bergen (Schneider); paa Dovrefjeld ovenfor Domaas hyppig 1877 (ipse).

Pag. 270.

P. notatus: Hougsund (Helliesen).

240. *P. piniphilus* Herbst: fundet paa Modum (Moe) og ved Kristiania (Münster); ny for Faunaen.

241. *Balaninus brassicæ* Fabr.: ikke sjeldent omkring Kristiania paa Salixarter (Moe, Münster); Frogner, Asker og Kongsvinger (Helliesen); ny for Faunaen.

242. *B. pyrrhoceras* Marsh.: sammen med foregaaende (Moe, Münster); ny for Faunaen.

243. *Rhinoncus leucogaster* Marsh. (*myriophylli* Gyll.): fundet ved Lutvandet i Aker paa Myriophyllum (Moe) og i Asker (Helliesen); ny for Faunaen.

244. *R. velaris* Gyll.

Pag. 271. } nye for Faunaen, fundne ved Kristiania af Gartner Moe.

245. *R. subfasciatus* Gyll. }

246. *R. bruchoides* Herbst: (*leucogaster* Gyll.): fundet ved Kristiania

- nia (Münster, Schneider) og i Asker (Helliesen); ny for Faunaen.
- R. 4-nodosus*: Kongsvinger (Helliesen).
- R. pericarpus*: alm. ved Bergen (Schneider).
247. *Coeliodes epilobii* Payk.: fundet paa Myrer i Kristiania Omegn paa Epilobium palustre (Moe); ny for Faunaen.
- C. geranii*: Brevik (Münster); Asker (Helliesen).
- Pag. 272.
248. *C. quercus* Fabr.: fundet paa Modum paa Eg af Gartner Moe; ny for Faunaen.
249. *Centorhynchus pumilio* Gyll.: Vegaarshejen i Nedenæs Juli 1872 (Schneider); ny for Faunaen.
250. *C. apicalis* Gyll.: Kristiania (Moe); ny for Faunaen.
251. *C. troglodytes* Fabr.: ved Kristiania om Vaaren under Stene (Moe); Bygdø (Helliesen); ny for Faunaen.
- Pag. 273.
- C. pollinarius*: fundet paa Blomsterne af Cynoglossum officinale i Bækkelaget ved Kristiania (Moe).
252. *C. rugulosus* Herbst.: Kristiania (Münster); ny for Faunaen.
253. *C. atratulus* Gyll.: Kristiania (Moe); ny for Faunaen.
- Pag. 274.
254. *C. sulcicollis* Payk. (*cyanipennis* Gyll., Thoms.): fundet ved Bellevue ved Siden af Tøien (Münster); ny for Faunaen.
- NB.! *C. sulcicollis* Gyll., Thoms. (Siebke p. 273) er identisk med *C. pleurostigma* Marsh., hvilket Navn som det ældste har Prioriteten, ligesom *C. cyanipennis* Gyll., Thoms. maa vige for det dermed synonome *C. sulcicollis* Payk.
255. *C. quadridens* Panz. (*borageinis* Gyll.): Kristiania (Moe); ny for Faunaen.
256. *Orchestes alni* L.: Søndmør paa Alnus (H. Strøm). — Arten, der sees at være ubekjendt for Thomson (Skand. Col. 7. 282), er flere Steder i Tydkland observeret og udklækket i Mængde af Larver i Ore- og Almeblade (samlgn. Kaltenbach: Die Pflanzenfeinde p. 536 & 611).
257. *O. jota* Fb.: Tøien (Münster); ny for Faunaen.

258. *O. fagi* L.: fundet ved Laurvik (if. Moe); ny for Faunaen.
- O. scutellaris*: Asker (Helliesen). Var. e & f.: Saude i Telemarken (Münster).
- O. stigma*: Vakermoen paa Ringerike og Lyse i Nordmarken (Helliesen).
- Pag. 275.
259. *O. decoratus* Germ.: vestre Aker 26de Mai 1878 (Helliesen); ny for Faunaen.
- O. salicis & Rusci*: Asker (Helliesen). Førstnævnte ogsaa ved Alteidet Juni 1877 (Schneider).
- O. populi*: Ringebo 1877 (ipse); Asker (Helliesen).
- O. saliceti*: Øxfjord i Loppen Juni 1878 (ipse); Tromsø (Schneider).
- Cionus scrophulariae*: Odalen (ipse); Asker (Heiliesen); *C. verbasci & hortulanus*: Ringebo (ipse); Asker (Helliesen) tillige med *thapsus* og *pulchellus*.
- Pag. 276.
- Nanophyes lythri*: Asker (Helliesen).
260. *N. globulus* Germ.: fundet ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.
- Tychius venustus*: Kristiania og Modum (Münster).
- Pag. 277.
- T. viscariae*: ved Bækkensten i Bundefjorden hyppig Juni 1875 (Schneider).
261. *Gymnetron collinus* Gyll.: fundet ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.
- Miarus campanulæ*: Lillehammer og Ringebo Juni 1877 (ipse).
- Pag. 278.
- Elleschus bipunctatus*: Hougsund og Lyse i Nordmarken (Helliesen).
262. *E. scanicus* Payk.: fundet i Asker (Helliesen); ny for Faunaen.
- Anthonomus druparum*: Lillehammer Juni 1877 (ipse).
263. *A. ulmi* De G.: fundet ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.
- Pag. 279.
264. *A. varians* Fabr. med var. e Th. (*melanocephalus* Gyll.): fundet omkring Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

Brachonyx indigena: Ekeberg ved Kristiania 10de Mai 1875 (Schneider).

Magdalinus violaceus: Ringebo 1877, Bosekop i Alten Juni 1878 (ipse); Asker (Helliesen) tilligemed *duplicatus*, *carbonarius* og *pruni*.

Pag. 280.

265. *M. asphaltinus* Germ.: Bosekop (Staud. & Wocke).

M. phlegmaticus: do. (do).

266. *M. aterrimus* Fabr. (*stygius* Gyll.): fundet ved Kristiania (Moe, Münster); ny for Faunaen.

267. *M. barbicornis* Latr.: fundet ved Kristiania (Münster) og i Asker (Helliesen); ny for Faunaen.

Calandra granaria: Søndmør i Risengry (H. Strøm).

Pag. 281.

Rhynocolus chloropus: ikke sjeldent ved Bosekop (Staud. & Wocke).

Hylastes ater: Høvringfjeldet i Sell og Domaas paa Dovre Juli 1877 (ipse).

Pag. 282.

H. palliatus: Bosekop i Alten (Staud. & Wocke); Høvringfjeld sammen med foregaaende 1877; i Odalen særdeles hyppig (ipse); Asker (Helliesen).

268. *Phloeophthorus rhododactylus* Gyll.: fundet ved Kristiania (Moe, Münster, Helliesen); ny for Faunaen.

Hylurgus piniperda: Søndmør (H. Strøm); Bosekop i Alten (Staud. & Wocke, ipse); meget hyppig i Odalen, Solør og fl. Steder (ipse).

Dendrochtonus micans: i Masse paa Ladegaardsøen April 1875 paa Granstubber (Schneider); paa Furu i Skoven ovenfor Domaas paa Dovre Juli 1877 (ipse).

Pag. 283.

Polygraphus pubescens & *Xyloterus lineatus*: særdeles hyppige i Odalen. Førstnævnte forekommer ogsaa ifølge H. Strøm i Søndmør.

269. *Crypturgus cinereus* Herbst: fundet under Granbark ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 284.

Tomicus stenographus: Domaas 1877 sammen med *typographus*, *acuminatus* og *chalcographus* (ipse). Særdeles hyppig i Vaage 1878 sammen med *typographus*, *acuminatus* og *Hylurgus piniperda* if. Forstmester Barth.

T. typographus: Søndmør (H. Strøm).

T. laricis: Høvringfjeldet i Sell under Furubark 1877 (ipse); Asker (Helliesen).

270. *T. micrographus* Gyll.: fundet ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 285.

Scolytus destructor: Jondalen ved Kongsberg og Tøien alm. (Münster).

271. *S. pruni* Ratz.: sporadisk, undertiden i Mængde paa forskjellige Steder i det søndenfjeldske Norge op til Sell (Moe); Tøien og Bellevue ved Kristiania alm. paa Ulmus (Münster, Helliesen); ny for Faunaen.

272. *S. multistriatus* Marsh.: fundet paa Alm ved Tøien af Moe og Münster; ny for Faunaen.

Prionus coriarius: et Explr. erholdt fra Arendal af Münster 1878.

Tragosoma depsaria: Saude i Telemarken (Münster).

Pag. 286.

Callichroma moschata: Saude (Münster); Fredrikshald, Asker, Ladegaardsø og Frogner ved Kristiania (Helliesen).

Spondylis buprestoides: Saude og Brevik (Münster); Hvalørerne, Asker og Stavanger (Helliesen); Odalen (ipse).

Asemum striatum: Saltdalen (Sommerfelt); Bosekop (Staud. & Wocke); Laurgaard og Domaas hyppig 1877 (ipse); Asker (Helliesen). - Var. b Gyll.: Sydvaranger (Sandberg).

Pag. 287.

Criocephalus rusticus: ikke sjeldent i Odalen (ipse); Hvalørerne (Helliesen).

Criomorphus castaneus & *fuscus*: Asker (Helliesen).

Nothorhina muricata: Ryenberg ved Kristiania, samt Houghsund (Moe).

Pag. 288.

Hylotrupes bajulus: Saude i Telemarken (Münster); Hvalørerne (Helliesen). — Nævnes af H. Strøm fra Kahrs's Samling i Bergen.

Callidium coriaceum: Laurgaard i Sell (Moe).

C. violaceum: ikke sjeldent ved Bosekop i Alten (Staud. & Wocke, ipse), Laurgaard 1877; Fredrikshald og Asker (Helliesen); Trondhjem alm. (Storm).

Anm. H. Strøm optager i sin Beskrivelse af Insekter fra Søndmør *Anaglyptus mysticus* L. (D. Vid. Selsk. Skr. 1783 p. 60: *Leptura mystica*), hvoraf han anfører at have set et dødt og halv fordærvet Explr. uden nærmere at angive hvor. Efter dette kan denne ellers intet Sted i vort Land hidtil observerede Art her ikke optages, da vedkommende Explr. muligens — eller troligtvis — skriver sig andetstedsfra.

Pag. 289.

Platynotus arietis: alm. ved Brevik (Münster); Asker (Helliesen).
P. rusticus: Enebak og Saude (Münster); Odalen og Lillehammer (ipse); Asker (Helliesen).

273. P. Moëi Thoms. Opusc. Ent. 552: opdaget af Gartner Moe, efter hvem den er blevet opkaldt af Thomson, ved Laurgaard i Sell paa *Salix capræa*.

Cænoptera minor: Brevik (Münster); Odalen (ipse); Asker (Helliesen).

Necydalis major: Saude i Telemarken og Hof i Solør (Münster); Odalen (ipse).

Pag. 290.

Rhagium mordax: Søndmør (H. Strøm); ikke sjeldent ved Bosekop i Alten (Staud. & Wocke); Sydvaranger (Sandberg, Collett); Nymo i Maalselvdalen (Schneider); Ringebo og Aasdalene (ipse); Fredrikshald, Asker og Nordrehoug (Helliesen); Trondhjem (Storm).

R. inqvisitor: ikke sjeldent ved Bosekop (Staud. & Wocke); Fred-

riksberg i Maalselvdalen (Schneider); hyppig ved Domaas 1877; Fredrikshald og Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

Toxotus meridianus: Modum (Moe).

T. cursor: Søndmør (H. Strøm); Trondhjem (Storm); Tromsø 1877 (Schneider); Storelvdalen tilligemed *T. lamed* 1877 (Münster); Fredrikshald, Krogskoven, Næsodden o. fl. St. (Helliesen).

Anm. Sommerfelt opfører som forekommende i Saltdalen *Leptura 4-maculata*. Da imidlertid denne Art (*Toxotus 4-maculatus* L.) ellers ikke vides fundet noget Sted i Landet, og ifølge Thomson i Sverige blot er fundet i Skaane af Prof. Fällén, er det vel rimeligt at antage, at den omhandlede Art har været *T. lamed*.

Pag. 291.

Pachyta interrogationis: Nymo i Maalselvdalen 1877 (Schneider).

P. borealis: Krogskoven Juni 1878 (Helliesen).

P. virginea: Saltdalen (Sommerfelt); alm. ved Brevik (Münster); Høvringfjeldet i Sell, samt mellem Riss og Drivstuen i Opdal (ipse); Asker (Helliesen).

P. strigilata: Sydvaranger (S. præst Sandberg); Fredrikshald og Asker (Helliesen).

Pag. 292.

P. septentrionis: ved Colmi Javre i Sydvaranger Juli 1878 (Collett).

P. collaris: Hvalørerne og Asker (Helliesen).

Leptura tabacicolor: Hval i Asker og Vikersund paa Modum (Helliesen).

Pag. 293.

Leptura 6-maculata: Oppegaard i Bundefjord Juni 1875, Sollidsæter i Krydsherred Juli 1876, Bjerkeng i Maalselvdalen Juli 1877 (Schneider); Brevik (Münster).

L. maculicornis: Fredrikshald og Asker alm. (Helliesen); Trondhjem og Orkedalen alm. (Storm).

L. testacea: Hvalørerne og Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

Pag. 294.

L. sangvinolenta: Fredrikshald, Hvalørerne og Asker (Helliesen).

Nothorhina muricata: Ryenberg ved Kristiania, samt Houg-sund (Moe).

Pag. 288.

Hylotrupes bajulus: Saude i Telemarken (Münster); Hvalørerne (Helliesen). — Nævnes af H. Strøm fra Kahrs's Samling i Bergen.

Callidium coriaceum: Laurgaard i Sell (Moe).

C. violaceum: ikke sjeldent ved Bosekop i Alten (Staud. & Wocke, ipse), Laurgaard 1877; Fredrikshald og Asker (Helliesen); Trondhjem alm. (Storm).

Anm. H. Strøm optager i sin Beskrivelse af Insekter fra Søndmør *Anaglyptus mysticus* L. (D. Vid. Selsk. Skr. 1783 p. 60: *Leptura mystica*), hvoraf han anfører at have set et dødt og halv fordærvet Explr. uden nærmere at angive hvor. Efter dette kan denne ellers intet Sted i vort Land hidtil observerede Art her ikke optages, da vedkommende Explr. muligens — eller troligtvis — skriver sig andetstedsfra.

Pag. 289.

Platynotus arietis: alm. ved Brevik (Münster); Asker (Helliesen). *P. rusticus*: Enebak og Saude (Münster); Odalen og Lillehammer (ipse); Asker (Helliesen).

273. P. Moëi Thoms. Opusc. Ent. 552: opdaget af Gartner Moe, efter hvem den er blevet opkaldt af Thomson, ved Laurgaard i Sell paa *Salix capræa*.

Cænoptera minor: Brevik (Münster); Odalen (ipse); Asker (Helliesen).

Necydalis major: Saude i Telemarken og Hof i Solør (Münster); Odalen (ipse).

Pag. 290.

Rhagium mordax: Søndmør (H. Strøm); ikke sjeldent ved Bo-sekop i Alten (Staud. & Wocke); Sydvaranger (Sandberg, Collett); Nymo i Maalselvdalen (Schneider); Ringebo og Aas-dalen (ipse); Fredrikshald, Asker og Nordrehoug (Helliesen); Trondhjem (Storm).

R. inqvisitor: ikke sjeldent ved Bosekop (Staud. & Wocke); Fred-

riksberg i Maalselvdalen (Schneider); hyppig ved Domaas 1877; Fredrikshald og Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

Toxotus meridianus: Modum (Moe).

T. cursor: Søndmør (H. Strøm); Trondhjem (Storm); Tromsø 1877 (Schneider); Storelvdalen tilligemed *T. lamed* 1877 (Münster); Fredrikshald, Krogskoven, Næsodden o. fl. St. (Helliesen).

Anm. Sommerfelt opfører som forekommende i Saltdalen *Leptura 4-maculata*. Da imidlertid denne Art (*Toxotus 4-maculatus* L.) ellers ikke vides fundet noget Sted i Landet, og ifølge Thomson i Sverige blot er fundet i Skaane af Prof. Fallén, er det vel rimeligt at antage, at den omhandlede Art har været *T. lamed*.

Pag. 291.

Pachyta interrogationis: Nymo i Maalselvdalen 1877 (Schneider).

P. borealis: Krogskoven Juni 1878 (Helliesen).

P. virginea: Saltdalen (Sommerfelt); alm. ved Brevik (Münster); Høvringfjeldet i Sell, samt mellem Rise og Drivstuen i Opdal (ipse); Asker (Helliesen).

P. strigilata: Sydvaranger (S. præst Sandberg); Fredrikshald og Asker (Helliesen).

Pag. 292.

P. septentrionis: ved Colmi Javre i Sydvaranger Juli 1878 (Collett).

P. collaris: Hvalørerne og Asker (Helliesen).

Leptura tabacicolor: Hval i Asker og Vikersund paa Modum (Helliesen).

Pag. 293.

Leptura 6-maculata: Oppegaard i Bundefjord Juni 1875, Sollid-sæter i Krydsherred Juli 1876, Bjerkeng i Maalselvdalen Juli 1877 (Schneider); Brevik (Münster).

L. maculicornis: Fredrikshald og Asker alm. (Helliesen); Trond-hjem og Orkedalen alm. (Storm).

L. testacea: Hvalørerne og Asker (Helliesen); Trondhjem (Storm).

Pag. 294.

L. sangvinolenta: Fredrikshald, Hvalørerne og Asker (Helliesen).
5*

L. 4-fasciata: Nordmarken og Asker (Helliesen); Søndmør (H. Strøm).

L. elongata: alm. ved Brevik (Münster); Asker (Helliesen).

L. attenuata: Modum (Moe). Nævnes ogsaa af H. Strøm som forekommende i Søndmør.

Pag. 295.

L. nigra & melanura: Brevik (Münster); sidstnævnte ogsaa i Søndmør (H. Strøm); Odalen (ipse), samt i Asker (Helliesen).

Acanthocinus ædilis: Søndmør (H. Strøm); Trondhjem (Storm); Bosekop i Alten (Staud. & Wocke); Domaas paa Dovrefjeld (ipse); Fredrikshald, Asker og Hougsund (Helliesen).

A. griseus: fundet paa Ved fra Moss af Gartner Moe.

Liopus nebulosus: Vestfjorddalen ved Gausta i Telemarken (Münster).

Acanthoderes varius: Saude i Telemarken (Münster).

Pag. 296.

Pagonocheres fasciculatus: Bosekop i Alten (Staud. & Wocke); Trondhjem (Storm); Asker og Vikersund paa Modum (Helliesen).

P. hispidus: Saude i Telemarken (Münster).

274. *P. bidentatus* Th.: fundet paa øndre Sandø, en af Hvalørerne (Helliesen); ny for Faunaen.

Monochamus sutor: Sydvaranger (Sandberg); Odalen alm. (ipse); Trondhjem (Storm); Fredrikshald og Asker (Helliesen).

Pag. 297.

Lamia textor: Saude i Telemarken (Münster).

Saperda carcharias: Søndmør (H. Strøm); Odalen og Ringebø (ipse). Ifølge Forstmester Gløersen er den alm. i de plantede Populusarter ved Jæderens Planteskoler. Fredrikshald, Asker, Nordmarken (Helliesen).

S. populnea: Brevik (Münster).

S. scalaris: Tromsø August 1877 (Schneider); Bø i Vesteraalen (Sandberg); Næsodden (Helliesen).

Pag. 298.

Agapanthia angusticollis: Hesthaga i Asker 1877 (Helliesen).

Tetrops præsta: Lillehammer Juni 1877 (ipse); Hesthaga i Asker s. A. (Helliesen).

Oberea oculata: Enebak (Münster).

O. linearis: Hval i Asker (Helliesen).

Pag. 299.

Phytoecia cylindrica: Asker og Frogner ved Kristiania (Helliesen).

Donacia spinosa: Asker og Næsodden (Helliesen).

Pag. 300.

D. bidens: Fredrikshald, Asker, Næsodden (Helliesen).

D. dentata: Bygdø (Helliesen).

D. sparganii: Fredrikshald (Helliesen).

D. sagittariae med var. *c* Th.: Asker (Helliesen).

275. *D. lemnae* Fabr.: fundet ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

D. aquatica: Saltdalen (Sommerfelt); Asker og Østensjø (Helliesen).

Pag. 301.

D. linearis: Leangen i Asker og Østensjø (Helliesen).

D. typhæ: Leangen i Asker (Helliesen).

D. geniculata (= *comari* Suffr.): Bosekop i Alten (Staud. & Wocke).

Pag. 302.

Syneta betulæ: Land samt Saude i Telemarken (Münster).

Orsodachna cerasi: Modum paa Anemone nemorosa (Münster); Asker og Modum paa Spiræa ulmaria (Helliesen).

Pag. 303.

276. *Lema Erichsoni* Suff.: fundet ved Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

L. puncticollis: Kristiania, og *cyanella*: Asker (Helliesen).

Pag. 304.

Adimonia tanaceti: Rissen (Storm); Fredrikshald og Asker (Helliesen).

A. rustica: Saude og Tinsand i Hitterdal (Münster); Asker (Helliesen); Hiteren og Orkedalen (Storm).

Galeruca capreae: Søndmør paa Or(?) if. H. Strøm; Bosekop i Alten (Staud. & Wocke); Ringerike (Helliesen).

G. viburni: alm. i Asker (Helliesen) og ved Brevik (Münster).
G. lineola: Saude paa Alnus incana (Münster). Rimeligvis er det ogsaa denne, H. Strøm beskriver fra Søndmør som alm. paa Or (Acta Hafn. 1788 p. 265: *Chr. testacea*).
G. Calmariensis: Næs Værk (Schneider).

Pag. 305.

G. tenella: Tromsø 1877 (Schneider); hyppig ved Eidsvold, Lillehammer og i Ringebo Juni 1877.

Agelastica alni: Saude, Brevik og Hougsund (Münster); Odalen (ipse); Fredrikshald og Hvalørne (Helliesen); hyppig i Søndmør (H. Strøm).

Phyllobratica 4-maculata: Vakermoen paa Ringerike (Helliesen).

Pag. 306.

Luperus rufipes og *flavipes*: Asker (Helliesen). Sidstnævnte ogsaa ved Trondhjem og i Orkedalen (Storm).

277. *Longitarsus parvulus* Payk.: fundet ved Kristiania (Moe, Münster); ny for Faunaen.

278. *L. nasturtii* Fabr.: Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

L. verbasci: Asker (Helliesen).

L. atricillus: Søndmør (H. Strøm); Bosekop i Alten (Staud. & Wocke).

Pag. 307.

279. *L. pusillus* Gyll.: Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

Pag. 308.

Phyllotreta vittula: Ringerike (Helliesen).

Aphthona atrocoerulea: Nordrehoug paa Ringerike (Helliesen).

Pag. 309.

Sphaeroderma cardui: Hvalørne (Helliesen).

Crepidodera exoleta: Søndmør (H. Strøm). — *C. nitidula* & *helixenes*, samt *Hippuriphila Mooderi*: Asker (Helliesen).

Pag. 310.

280. *Balanophora obtusata* Gyll.: Asker (Helliesen); ny for Faunaen.

281. *B. chrysanthemi* Gyll.: Kristiania (Moe) og Hougsund (Helliesen); ny for Faunaen.

Plectroscelis concinna: Hougsund (Helliesen).

Pag. 311.

Phyllodes chrysocephala: Bellevue ved Kristiania og Brevik (Münster).

282. *P. cyanoptera* Ill. (*elongata* Gyll.): fundet ved Hougsund, samt Bellevue ved Siden af Tøien (Münster); ny for Faunaen.

P. affinis: vestre Aker paa Solanum dulcamara (Schneider).

Pag. 312.

Chrysomela geminata: Hvalørne og Asker (Helliesen); alm. paa Hypericum 25de August 1878 ved Østensjø (Münster); Garten (Storm).

C. marginata: Søndmør (H. Strøm); Saltdalen (Sommerfelt); Bosekop i Alten (Staud. & Wocke); Andenæs Aug. 1877 (Schneider); Aasdalen, Laurgaard og Dovre 1877 (ipse); Leangen i Asker (Helliesen); Trondhjem og Rissen (Storm).

C. analis: alm. i Saude (Münster); Laurgaard 1877 (ipse); - Hvalørne, Asker og Vikersund (Helliesen).

283. *C. lamina* Fabr.: forekommer paa Jæderen (Moe); ny for Faunaen.

C. graminis: Saude, Flatdal, Hof, (Münster); ved Frognerstæren og ved Østensjøvandet alm. Septbr. 1875 (Schneider); Odalen enkelte Aar ikke sjeldent (ipse).

Pag. 313.

C. polita: Rissen (Storm); Fredrikshald (Helliesen).

C. fastuosa: Søndmør (= *C. bilineata* H. Strøm Trondh. Vid. S. Skr. 1768 p. 319); Orkedalen (Storm).

C. staphylaea: Søndmør (H. Strøm); alm. ved Bergen, ikke sjeldent paa Tromsøen (Schneider); Vadsø Juli 1877 (Schneider & ipse); alm. i Odalen, Fredrikshald og Asker (Helliesen). Alm. ved Trondhjem overalt, Hiteren, Garten etc. (Storm).

C. sanguinolenta: Tinsand i Hitterdal (Münster); Fredrikshald og Asker (Helliesen).

C. goettingensis: Asker (Helliesen).

C. hyperici: Brevik og Sørfjord (Münster); Hvalørne og Asker (Helliesen).

Pag. 314.

Lina ænea: overordentlig talrig i Fron 1877—78 paa Alnus incana.

L. ruficaudis: Enebak (Münster); Sarabraaten (Schneider).

L. lapponica: særlig hyppig ved Bosekop i Alten 1860 (Staud. & Wocke); ved Alteidet Juni 1878 (Schneider), samt i Fron 1877—78 (ipse).

L. populi: Trondhjem (Storm).

Pag. 315.

L. longicollis: Ringebo 1877 (ipse); Trondhjem (Storm).

L. collaris: meget alm. ved Bosekop 1860 (Staud. & Wocke); et Explr. s. St. Juni 1878 (ipse).

L. alpina: Gausta i Telemarken (Münster).

Gonioctena viminalis: Lillehammer 1877 (ipse); Enebak (Münster).

Pag. 318.

G. pallida: Saltdalen (Sommerfelt); Bosekop (Staud. & Wocke); Trondhjem og Orkedalen (Storm); Tromsø (Schneider); Sydvaranger (Sandberg); Gausta i Telemarken (Münster); Ringebo-fjeldene (ipse) etc. Siebkes Anførsel om dens almindelige Forekomst omkring Kristiania beror muligens paa en Forvejling med *5-punctata*, som er den her forekommende Art, medens *pallida* kun forefindes høiere tilfjelds.

Pag. 319.

Gastrophysa viridula: Røldal, Hardanger, Røraas (Münster); Trondhjem, Garten og Frøjen (Storm); Laurgaard i Sell 1877 sammen med *G. polygoni* (ipse); sidstnævnte ogsaa fundet i Asker af Helliesen tilligemed *Phædon armoraciæ*.

Plagiodesma salicis: Saltdalen (Sommerfelt); ved Bækkensten i Bundefjorden 6te Juni 1875 alm. paa Salix (Schneider).

Phædon armoraciæ: Bejan (Storm).

Pag. 320.

Phyllodecta vulgatissima: Søndmør (H. Strøm); Trondhjem (Storm); hyppig ved Bosekop (Staud. & Wocke).

P. vitellinæ: Saltdalen (Sommerfelt); Trondhjem og Orkedalen

(Storm); Bosekop i Alten, Øxfjord i Loppen, Porsanger og Sydvaranger 1878 (ipse); Fredrikshald, Asker og Kongsvinger (Helliesen).

Hydrothassa aucta: Røraas (Münster); Asker (Helliesen).

H. marginella: Saltdalen (Sommerfelt); Trondhjem paa Ranunculus (Münster, Storm); Laurgaard i Sell (ipse); Søndmør (H. Strøm).

Pag. 321.

Prasocuris phellandrii: Østensjøvandet (Münster); Søndmør (H. Strøm).

Clythra 4-punctata: Saude, Trondhjem (Münster, Storm); Ringebo og Kongsvold paa Dovre (ipse); Hvalørerne og Asker (Helliesen); Søndmør (H. Strøm).

Cl. 3-dentata: Saude (Münster); Asker og Ringerike (Helliesen).

Cl. humeralis: Asker (Helliesen).

Pag. 322.

Cryptocephalus sericeus: Asker, Næsodden, Malmøen og Fredrikshald (Helliesen).

C. hypochæridis: alm. i Asker (Helliesen).

284. *C. cordiger* L.: Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

C. 6-punctatus: Graven i Hardanger (Schneider); Stabursnæs i Porsanger 3die Juli 1878.

C. distingvendus: Ringerike (Helliesen). Var. c ved Lillehammer (ipse) og var. f i Vestfjordddalen (Münster).

C. coryli: Ringerike (Helliesen).

Pag. 323.

C. nitens: Saude (Münster); Lillehammer og Odalen (ipse); Asker (Helliesen).

C. nitidulus: Saude (Münster); Asker og Ringerike (Helliesen).

285. *C. flavipes* Fabr.: Kristiania (Moe); ny for Faunaen.

C. 4-pustulatus & Morei: Kristiania (Münster); Asker (Helliesen). Muligens er det *4-pustulatus*, der af Sommerfelt er opført i Fortegnelsen over Saltdalens Insekter under Navnet *4-punctatus*.

286. *C. 10-punctatus* L. var. e Th.: paa *Salix cinerea* ved Kristiania (Münster); ny for Faunaen.

C. bipunctatus: Lillehammer; var. b: Ringebo 1877 (ipse). — Asker og Ringerike (Helliesen).

Pag. 324.

C. flavidabris: Saude (Münster); Laurgaard (ipse); Asker (Helliesen).

C. punctiger: Telemarken (Münster).

C. bilineatus: Asker, Malmøen og Kongsvinger (Helliesen).

C. labiatus: Hvalørerne og Asker (Helliesen).

Pag. 325.

Eumolpus obscurus: Asker (Helliesen).

Cassida nebulosa: Hvalørerne (Helliesen); Odalen (ipse).

C. obsoleta: Ringerike (Helliesen); Odalen (ipse).

C. eqvestris: Fredrikshald (Helliesen); Odalen (ipse). Hvorvidt det er denne eller nogen af de andre Arter, Sommerfelt har opført fra Saltdalen under Navnet *C. viride*, kan ikke afgjøres.

C. rubiginosa: Fredrikshald og Hvalørerne (Helliesen); Odalen (ipse).

Pag. 326.

C. vibex & sangvinolenta: Asker (Helliesen).

287. *C. denticollis* Suffr. (*prasina* Gyll.): Kristiania (Moe, Münster) og Kongsvinger (Helliesen); ny for Faunaen.

C. nobilis: var. e Th. (*viridula* Gyll.): Kristiania (Moe, Münster).

Coccidula rufa: Asker, & *Hippodamia 13-punctata*: Fr.hald (Helliesen); Søndmør (H. Strøm).

Pag. 327.

Hippodamia segetalis: Lillehammer Juni 1877 (ipse); Asker (Helliesen).

Pag. 328.

Halyzia variabilis: Bergen og Tangeraas (Schneider); Asker (Helliesen).

Pag. 329.

H. bipunctata: Søndmør (H. Strøm); Trondhjem og Garten (Storm).

H. 18-guttata: Gausta i Telemarken (Münster).

H. 14-guttata: Saltdalen (Sommerfelt); Trondhjem (Storm); Bosekop o. fl. St. i Finmarken (Staud. & Wocke, ipse).

H. ocellata: Odalen alm. (ipse).

Pag. 330.

H. 16-guttata: Søndmør (H. Strøm); Saude i Telemarken (Münster).

Pag. 331.

Coccinella 11-punctata: Søndmør (H. Strøm). Var. b Zett. (g. Muls.) fundet ved Bosekop i Alten 1860 af Staud. & Wocke, samt i 1878 af mig.

C. hieroglyphica: Odalen, Lillehammer og Ringebo.

C. 7-punctata: Søndmør (H. Strøm); Saltdalen (Sommerfelt); Bosekop (Staud. & Wocke); Sydvaranger (Sandberg); Trondhjem (Storm).

Pag. 332.

C. 3-fasciata: Alteidet Juni 1878 (Schneider).

C. 14-pustulata: Odalen, Jeløen og Lillehammer (ipse).

Lasia globosa: Ringebo (ipse); Hvalørerne og Asker (Helliesen).

Pag. 333.

Chilocorus renipustulatus: Odalen og Ringebo alm. (ipse); Fredrikshald og Asker (Helliesen).

Exochomus 4-pustulatus: Hougsund i Eker (Helliesen).

Scymnus discoideus: Haga i Asker (Helliesen).

Pag. 334.

288. *S. haemorrhoidalis* Herbst: Kristiania (Moe, Münster); Asker (Helliesen) &

289. *S. capitatus* Fabr. (*parvula* Gyll.): Kristiania (Moe); nye for Faunaen.

290. *S. minimus* Payk.: flere Explr. ved Etterstad i vestre Aker (Moe); ny for Faunaen.

S. abietis: Malmøen, *frontalis* & *nigrinus*: Hougsund (Helliesen).

Rettelse.

Den p. 15 som No. 7 af de for Faunaen nye Coleoptera opførte *Trechus micros* Herbst udgaar af Fortegnelsen, da Anførselen grunder sig paa en Misforstaaelse. Til Gjengjæld kan imidlertid p. 69 efter *Tetrops præusta* indtages som ny for Faunaen: *Stenostola nigripes* Fabr., der er fundet ved Kristiania og Sandviken paa Alm og Nøddetræer af Gartner Moe.
